

”IN CO Sh.p.k
ZALL HERR

PERMBLEDHJE JOTEKNIK E RAPORTIT TE VNM
PER AKTIVITETIN SHFRYTEZIM I MINERALIT
TE GURIT GELQEROR NE SIPERFAQEN ME KORDINATA
TE ZGJERUARA ME VENDNDODHJE
ZALL HERR, TIRANE

Sipas Ligjit nr.10 440 date 07.07.2011 “Per vleresimin e ndikimit ne mjedis”
Shtojca 1,Kodi eshte 19)

Vendndodhja e ushtrimit te aktivitetit Leja minerare nr, 1641, date 21.06.2013, per mineral gure
gelqeror, PN-5746-06-2013, date 24.06.2013 objekti ”Zall Herr” Qarku Tirane

INVESTITOR : IN CO ” Shpk

Hartoi: Ing. Adhurim Çaushti

Ekspert VNM/ Certificate Nr. 5129 Prot. Nr. Identifikues 426

Tirane, 2023

NJOFTIM

Lenda Kerkese per zhvilimin e procedures se degjeses me publikun

Drejtuar Agjencise Kombetare te Mjedisit

Shoqëria " IN CO" sh.p.k eshte i pajisur me lejen minerare te shfrytezimit nr, 1641, date 21.06.2013, per mineral gure gelqeror me PN-5746-06-2013, date 24.06.2013 objekti ""Zall Herr" Qarku Tirane

Per kete objekt, subjekti eshte pajisur edhe me leje mjedisi PN-0130-11-2020, date 03.11.2020

Me ane te nje kerkese, drejtuar Ministrise se Infrastruktures dhe Energjise, subjekti ka kerkua zgjerim te siperfaqes se lejes, dhe se kerkesa eshte miratuar nga Ministria e Infrastruktures dhe Energjise, e cila me shkres nr. 5955/3 Prot, date 30.11.2022, "Njoftim per fillimin e procedureper zgjerimin e lejes nr. 1851, date 09.11.2017" ,njofton subjektin "In Co " sh.p.k, QKB dhe Agjencine Kometare te Burimeve Natyrore per miratimin paraprak per fillimin e procedurave per zgjerim te lejes se sipercituar

Ne pergjigje te interesimit tone, per proceduren qe duhet te ndjekim per pajisje me leje Mjedisore per objektin, njoftohemi nga AKM me shkresen "kthim pergjigje", Nr 295/3 Prot, date 09.02.2023 Prot , se **"Agjencia Kombetare e Mjedisit njofton operatorin "IN CO" sh.p.k te viloje me aplikimin per ndryshimin e kushteve te lejes mjedisore te Tipit "B"spas Kreut V , te VKM 419 date 25.06.2014"**

Shoqeria "IN CO " shpk, njofton Agjencine Kombetare te Mjedisit per zhvillimin e procedures se informimit te publikut per **"Proceduren per ndryshimin e kushteve te lejes mjedisore spas Kreut V , te VKM 419 date 25.06.2014" te leje mjedisit PN-0130-11-2020 te tipit B per instalimin:**

Shfrytezim i gurit gelqeror ne lejen minerare te shfrytezimit nr, 1641, date 21.06.2013, per mineral gure gelqeror me PN-5746-06-2013, date 24.06.2013 objekti ""Zall Herr" Qarku Tirane

Njoftimi hartohet Referuar VKM nr. 419, date 25.06.2014, "Per miratimin e kerkesave te posaçme per shqyrtimin e kerkesave per leje mjedisi te tipave A, B dhe C, per transferimin e lejeve nga nje subjekt te tjetri, te kushteve per lejet respektive te mjedisi, si dhe te rregullave te hollesishme per shqyrtimin e tyre nga autoritetet kompetente deri ne leshimin e tyre ng QKB-ja te ndryshuar, kreu VI "Informimi dhe pjesemarja e publikut per aplikimin per leje mjedisi te tipit A dhe B" bashkengjitur gjeni dokumentacionin e kerkuar sipas pikes 2 te ketij kreu:

- a) Informacion nese kerkesa do te jete per :Aplikim per leje mjedisi te tipit A ose te tipit B" apo "**Aplikim per ndryshim ne kushtet e leje se mjedisit te tipit A ose e tipit B"**;
- b) Te dhenat e ekstraktit te QKB-se;

- c) Adresen e vendndodhjes se instalimit ;
- d) Peshkrimin e veprimtarise qe parashikohet te zhvillohet ne instalim;dhe afatet qe do te ndiqen
- e) Nje peshkrim te elementeve te listuar ne formularin informues;
- f) Permbledhje joteknike te raportit te vleresimit ne mjedis , ne nivel kombetar ose nderkufitar, kur kerkohet procedura e VNM-se;
- g) Konsultimet nderkufitare , kur kerkohet sipas legjislacionit ne fuqi;
- h) Autoritetin vendimmarres per dhenien e akit te miratimit te lejes se mjedisit, procedurat dhe afatet qe do ge ndiqen;
- i) Adresen e AKM-se , ku publiku mund te dergoje komentet dhe sugjerimet e tij, me shkrim apo ne forme elektornike, brenda 20(njezet) diteve nga data e njoftimit

Subjekti "IN CO" shpk

NIPTI; NPTI; J62410017G_

Selia

Administratori

REFIK ALLUSHI

ZALL HERR

Kerkesa mjedisore per objektin: lejen minerare te shfrytezimit nr, 1641, date 21.06.2013, per mineral gure gelqeror me PN-5746-06-2013, date 24.06.2013 objekti ""Zall Herr"" Qarku Tirane, eshte "Per ndryshimin e kushteve te lejes mjedisore spas Kreut V , te VKM 419 date 25.06.2014" te leje mjedisit PN-0130-11-2020 te tipit B per instalimin:

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

**MINISTRIA E INFRASTRUKTURËS
DHE ENERGJISË
MINISTRI**

Nr. 5955/prot.
3

Tiranë, më 30.11.2022

Lënda: Njoftim për fillim procedure për zgjerimin e lejes Nr. 1641, datë 21.06.2013.

QENDRËS KOMBËTARE TË BIZNESIT
Bulevardi "Zhan D'Ark", Prona nr.33, Shtëpia e Ushtarakëve, Tiranë

AGJENCISË KOMBËTARE TË BURIMEVE NATYRORE
Bulevardi "Bajram Curri", Blloku "Vasil Shanto", Nr. 18, Tiranë

SHOQËRISË "IN CO" SH.P.K
Zall Herr, Tiranë

Në vijim të verifikimeve të kryera nga MIE të kërkesës së subjektit "IN CO" sh.p.k, lidhur me zgjerimin e sipërfaqes së lejes minerare Nr. 1641, datë 21.06.2013, për shfrytëzimin e mineralit gur gëlqeror, objekti "Zall Herr", Qarku Tiranë, rezulton se kërkesa e paraqitur nga subjekti plotëson kriteret e përcaktuara në nenin 9, pika 1 dhe 57, pika 2/1, të ligjit nr.10304, datë 15.07.2010 "Për sektorin minerar në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar, si dhe kriteret e përcaktuara në VKM nr.218, datë 11.03.2015 "Për përcaktimin e kriterëve, procedurave dhe rregullave për shfrytëzimin, në sipërfaqe dhe nëntokë, të zonave që janë ngjitur me lejet ekzistuese dhe ndryshimin e kordinatave për lejet minerare të përcaktuara në hapësirë me tri koordinata", të ndryshuar.

Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, në zbatim të VKM Nr. 218, datë 11.03.2015, të ndryshuar, miraton paraprakisht fillimin e procedurave për zgjerimin e lejes minerare Nr. 1641, datë 21.06.2013 dhe i jep të drejtën subjektit "IN CO" sh.p.k për aplikim në QKB, sipas hartës dixhitale bashkëlidhur.

Duke ju falënderuar për bashkëpunimin.

MINISTRI

Belinda Balluku

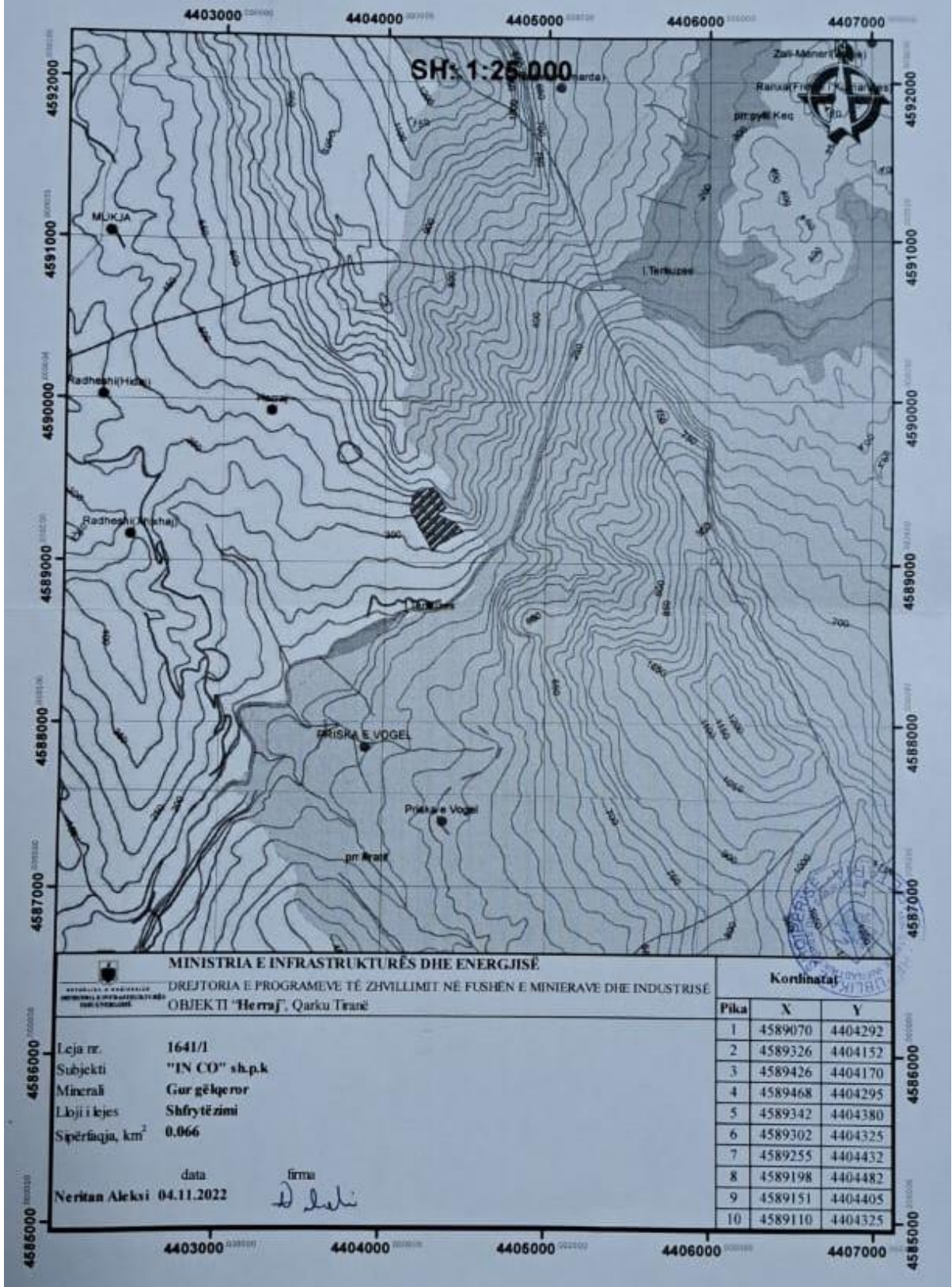
Me Autorizim

ZËVENDËSMINISTRI

Ilir Bejtja

Leja Minerare Nr.1641/1

 MINISTRIA E INFRASTRUKTURËS DHE ENERGJISË DREJTORIA E PROGRAMEVË TË ZHVILLIMIT NË FUSHËN E MINIERAVE DHE INDUSTRIË OBJEKTI "Herra", Qarku Tiranë		Kordinatat		
		Pika	X	Y
Leja nr.	1641/1	1	4589070	4404292
Subjekti	"IN CO" sh.p.k	2	4589326	4404152
Minerali	Gur gëlqeror	3	4589426	4404170
Lloji i lejes	Shfrytëzimi	4	4589468	4404295
Spërfaqja, km ²	0.066	5	4589342	4404380
		6	4589302	4404325
		7	4589255	4404432
		8	4589198	4404482
		9	4589151	4404405
		10	4589110	4404325

data **04.11.2022** firma *N. Aleks*

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E TURIZMIT DHE MJEDISIT
AGJENCIA KOMBËTARE E MJEDISIT
DREJTORIA E VLERËSIMIT TË IMPAKTIT DHE LICENCIMIT

Nr. 295/3 Prot.

Tiranë, më 09.02 2023

Lënda: Kthim përgjigje

"IN CO" SHPK ✓
Tiranë, Zall Herr.

Në përgjigje të kërkesës suaj, me Nr. 229 Prot, datë 02.02.2023, regjistruar në Agjencinë Kombëtare të Mjedisit me Nr. 295/2 Prot., datë 06.02.2023, me lëndë: "Kërkesë për ndryshim të kushteve të lejes me PN-0130-11-2020", Ju bëjmë me dije se:

Agjencia Kombëtare e Mjedisit njofton operatorin "IN CO" Sh.p.k, të vijojë me aplikimin për ndryshim të kushteve të lejes mjedisore të tipit B, me PN-0130-11-2020, sipas kreut V, të VKM-së Nr. 419, datë 25.6.2014 "Për miratimin e kërkesave të posaçme për shqyrtimin e kërkesave për leje mjedisi të tipave A dhe B, për transferimin e lejeve nga një subjekt te tjetri, të kushteve për lejet respektive të mjedisit, si dhe rregullave të hollësishme për shqyrtimin e tyre nga autoritetet kompetente deri në lëshimin e këtyre lejeve nga QKB-ja", e ndryshuar.

Operatori i dërgon Agjencisë Kombëtare të Mjedisit, kërkesën, nëpërmjet QKB-së, referuar Ligjit Nr. 10 081, datë 23.2.2009 "Për Licencat, Autorizimet dhe Lejet në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar.

DREJTORI PËRGJITHSHEM

Adresa: Rruga "Sami Frashëri" Nr.4, Tiranë, - Tel/Fax 04 2 371 237 www.akm.gov.al

ID Nxjerrja e mineraleve, reres dhe argjiles nga miniera me shfrytezim ne qiell te hapur dhe nga guroret.

TE DHENAT E EKSTRAKTIT TE QKB

Emri i Kompanisë	IN CO
Statusi Ligjor	Sh.p.k
Ortaket/Aksionerët e Kompanisë(sipas Ekstraktit të lëshuar nga QKR)	Refik Allushi
Adresa e zyrës qendrore të Kompanisë	Zall Herr, Tirane
Adresa postale e Kompanisë, nqse ndryshon nga adresa e mësipërme	-----
Numri i rregjistrimit të Kompanisë (NIPT)	NPTI; J62410017G
Përfaqësuesi i autorizuar Emri dhe Mbiemri	Refik Allushi
Telefoni	355 69 7070388
E-mail	xhajs.tirana@yahoo.com

ADRESA E VENDNDODHJES SE NSTALIMIT

Emri i instalimit/impianitit	Industria Minerare <u>Kodi 3.7, nxjerrja e mineraleve, reres dhe argjiles nga minierat me shfrytezim me qiell te hapur dhe nga guroret</u>
Adresa ku ndodhet apo do të ngrihet instalimi/impianiti	Leja minerare e shfrytezimit, Nr, 1641, date 21.06.2013, PN-5746-06-2013, objekti i gurit gelqeror Zall Herr , Qarku Tirane

Koordinatat e vendit sipas Sistemit Koordinativ GAUS 1942_GK_ZONE_4 KRUGER:	Koordinatat e lejesminerare nr.1641 (ISHIN)		
	Nr.	Y	X
	1	4404292	4589070
	2	4404152	4589326
	3	4404170	4589426
	4	4404405	4589151
	5	4404325	4589110
	Siperfaqja = 0.033 km2		
	Koordinatat e kerkuaraper zgjerim (BEHEN)		
	Nr.	Y	X
	1	4404292	4589070
	2	4404152	4589326
	3	4404170	4589426
	4	4404295	4589468
	5	4404380	4589342
	6	4404325	4589302
	7	4404432	4589255
	8	4404482	4589198
	9	4404405	4589151
	10	4404325	4589110
	Siperfaqja = 0.0659 km2		
Kategoritë e aktiviteteve/veprimtarive industriale të cilat duhet të kërkojnë leje mjedisi	Industria Minerare <u>Kodi 3.7, nxjerrja e mineraleve, reres dhe argjiles nga minierat me shfrytezim me qiell te hapur dhe nga guroret</u>		
Kapaciteti i projektuar	Kapaciteti 20000 ton/vit		

PERSHKRIMI I VEPRIMTARISE QE PARASHIKOHET TE ZHVILLOHET

AKTIVITETI SHFRYTEZIM MINERAL Gurë gelqerot

ADRESA Leja minerare e shfrytezimit, Nr, 1641, date 21.06.2013, PN-5746-06-2013, objekti i gurit gelqeror Zall Herr , Qarku Tirane

SUBJEKTI " IN CO" SHP.K

ADMINISTRATOR REFIK ALLUSHI

TEL: 355 672035437

E mail xhajs.tirana@yahoo.com

Shoqëria "IN CO" sh.p.k është një shoqëri vendase me aktivitet në industrinë e ndërtimit dhe shfrytëzimin e gurit gelqeror, përpunimin në impiantin e përpunimit të gurit të ngritur në afërsi të objektit për përdorim vetiak dhe shitjen e tij në tregun vendas

Është licensuar me leje minerare shfrytëzimi nr.1641 date 21.06.2013

Objekti i lejes minerare është shfrytëzimi me karriere

Ka të ndërtuar infrastrukturen e nevojshme për prodhimin e gurit gelqeror nga karriera dhe impiantin e përpunimit dhe fraksionimit të gurit në Zall Herr

Disponon mjete financiare dhe tekniko profesionale për zhvillimin e aktivitetit në sipërfaqen e lejes me koordinata të zgjeruara

Gjatë aktivitetit të saj, ajo ka akumuluar një eksperiencë shumë vjeçare në fushën e shfrytëzimit dhe përpunimit të inerteve për prodhime nënproduktesh ndërtimi, betone si dhe ndërtime rrugësh, elemente të ndryshme infrastrukture, ndërtime ndertesash industriale, banimi dhe sociale etj dhe ka mundësi financiare për realizimin e investimeve të parashikuara për kryerjen e aktivitetit minerar të shfrytëzimit të mineralit të gelqerorit në objektin e licensuar si dhe në sipërfaqen e miratuar për zgjerim të lejes

. Në vijim të paisjes me leje minerare ka përgatitur dokumentacionin dhe e paraqet për marrje të lejes mjedisore në sipërfaqen me koordinata të zgjeruara, pjesë e dokumentacionit për leje minerare.

Qëllimi i projektit të propozuar

Qëllimi i projektit të propozuar nga shoqëria "IN CO" shpk është shfrytëzimi i gurit gelqeror me karriere me punime sipërfaqesore, objekti Zall Herr qarku Tiranë, për nxjerrjen e mineralit të gurit gelqeror që shërben si lende e parë në industrinë e ndërtimit.

Objekti për të cilin subjekti ka fituar të drejtën për tu pajisur me leje minerare është vend burim gëlqerorësh i cili bën pjesë në vargmalin e gëlqerorëve Krujë-Dajt, që shtrihet deri në Elbasan. Nga vete struktura e këtyre gëlqeroreve, në formë kompakte, pjesa e demtuar dhe që vendoset në sipërfaqe është e shkatërruar dhe si e tillë do të përdoret për prodhimin e inerteve. Shoqëria ka kërkuar shfrytëzimin në këto zone, sepse gëlqeroret janë masiv, nuk kam mbulësë mbi to, janë të demtuara dhe prodhohen me kosto të ulët.

Shoqëria "IN CO" sh.p.k, ka objekt të aktivitetit të saj kryerjen e punimeve të ndryshme ka marrë pjesë në konkurimin e zhvilluar me datë 28.05.2020 për fitimin e së drejtës për pajisje me leje minerare shfrytëzimi në objektin e gurit gelqeror, zona minerare konkurruese nr 121/7 IN CO Tiranë, dhe me shkresë të Ministrisë së Infrastruktës dhe Energjisë nr. 4792/2 Prot, datë 10.08.2020, është shpallur fitues dhe është njoftuar nga Ministria e Infrastruktës dhe Energjisë të për të aplikuar për marrjen e lejes minerare të shfrytëzimit në sipërfaqe me koordinata të zgjeruara

Sa me sipër duke marrë parasysh interesin publik të projektit, objektivat e zhvillimit ekonomik të vendit, planifikimin e territorit dhe detyrimet ligjore kontraktuale për lehtësimin në ushtrimin e veprimtarisë minerare shoqërisë "IN CO" sh.p.k" shpk në zbatim të ligjit nr 10304, datë 15.07.2010 "Për sektorin minerar në Republikën e Shqipërisë" i ndryshuar dhe VKM nr 942, 17.11.2010 "Për miratimin e procedurave dhe të dokumentacionit për zgjerimin e sipërfaqes së lejes minerare në zonat e hapura", i është dhënë e drejta të aplikojë pranë QKB për tu pajisur me leje minerare shfrytëzimi në objektin quajtur "Zall Herr", rrethi Tiranë

Për ushtrimin e veprimtarisë minerare, shoqëria disponon pajisje e makineri të nevojshme për

fillimin e prodhimit, si dhe mjetet financiare per ngritjen dhe venien ne pune te objektit.

Gjeografikisht, objekti i kërkuar në luginën e lumit të Terkuzes, ne krahun e djathte te rrjedhes se mesme te tij ne lindje te fshatit Herraj, rreth 1.2 km, ne jug kufizohet nga periferia e fshatit ne veri perendim rreth 1.5 ne vije ajrore shtrihet lagjja e siperme e fshatit Zall-Herr

Koordinatat e lejes minerare nr.1641 (ISHIN)		
Nr.	Y	X
1	4404292	4589070
2	4404152	4589326
3	4404170	4589426
4	4404405	4589151
5	4404325	4589110
Siperfaqja = 0.033 km²		

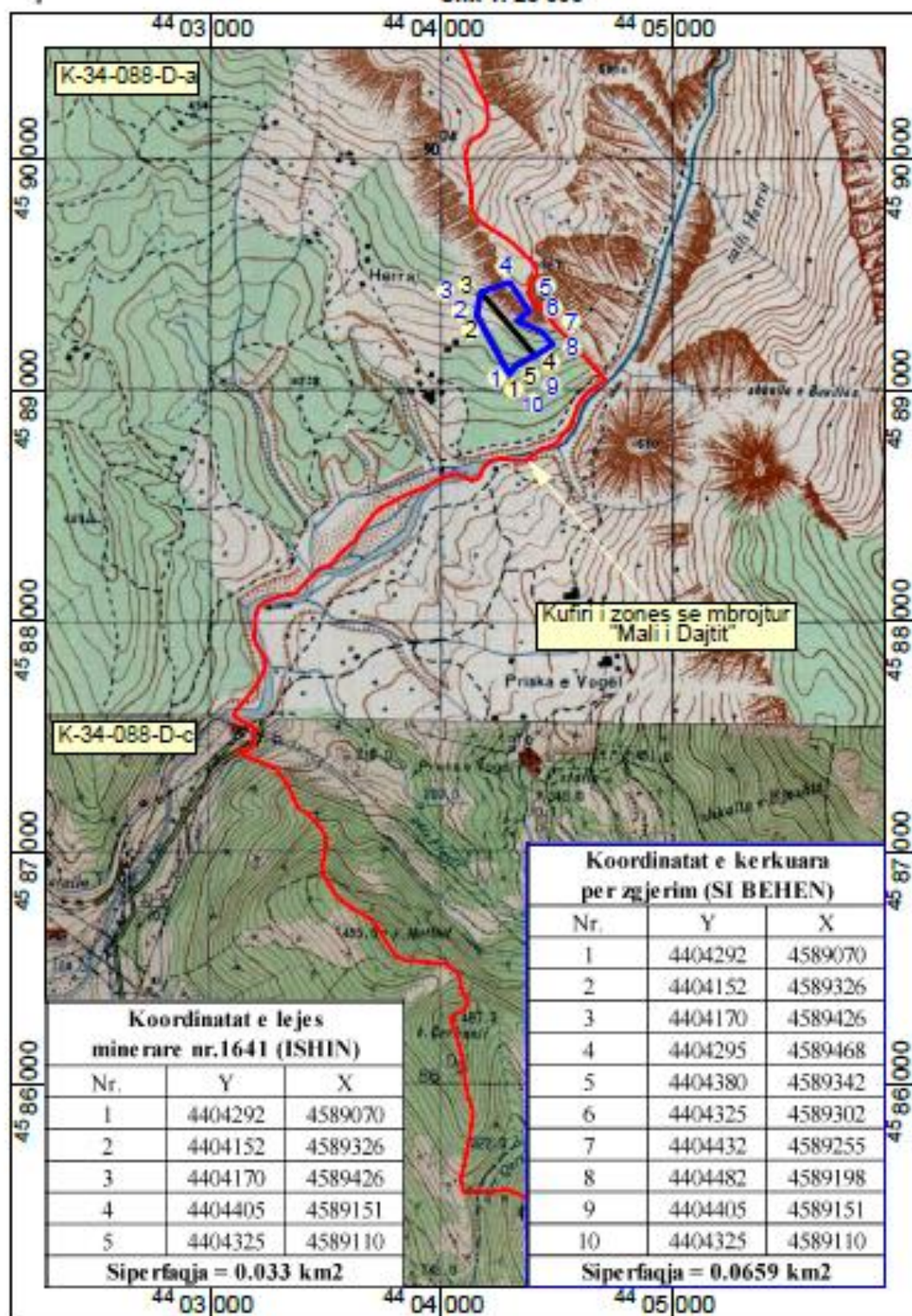
Koordinatat e kerkuara per zgjerim (BEHEN)		
Nr.	Y	X
1	4404292	4589070
2	4404152	4589326
3	4404170	4589426
4	4404295	4589468
5	4404380	4589342
6	4404325	4589302
7	4404432	4589255
8	4404482	4589198
9	4404405	4589151
10	4404325	4589110
Siperfaqja = 0.0659 km²		

Ne fotot me poshte jepen pamje nga aktiviteti ne object , infrastruktura dhe gjendja e karrieres Shkurt 2023 dhe se gjate gjithë periudhes se aktivitetit ka kryes detyrat e dala nga Ligjet mjedisor e dhe ato minerare

Zona ze nje siperfaqe te zhveshur nga bimesia dhe shfrytezimi nuk shkakton demtime ne mjedis, apo probleme sociale

HARTA TOPOGRAFIKE ME KUFIJTE E LEJES NR.1641 DHE ATO TE KERKUARA PER ZGJERIM, ZALL-HERR, TIRANE
Shk 1: 25 000

Ortofoto e lejes nr.1641

487332.113
458858.021

488568.313
458858.021

487332.113
4588073.221

488568.313
4588073.221

<https://geoportal.asig.gov.al> ofron të dhëna gjeohapësinore të ofruara nga autoritetet publike përgjegjëse. Përgjegjësia për saktësinë e të dhënave është e autoritetit publik që i ka krijuar ato.

Sistemi koordinativ: KRGJSH
Projektimi: KRGJSH

Pershkrim shkurter mbuleses bimore te siperfaqes ku propozohet te zbatohet projekti, shoqeruar me foto

Per nga origjina , perberja dhe vecorite gjeobotanike bimesia e Shqiperise ben pjese ne nenzonen floristike mesdhetare e cila perfshihet ne nje njesi me te madhe, ne zonen holarktike. Ndikim te madh ne zhvillimin e flores mesdhetare ushtroi ftohja e pergjithshme e klimes ne periudhen e pleistocenit dhe akullzimi i fuqishem qe pasoi ate. Tiparet karakteristike te bimesise mesdhetare si per sa i perket vecorive gjeobotanike ashtu edhe perberjes morfologjike dhe shtrirjes vertikale te saj, jane karakteristike edhe per bimesine e vendit tone. Por kushtet konkrete te zhvillimit, sidomos te klimes dhe te relievit kane percaktuar edhe vecorite origjinale te flores se Shqiperise.

E gjithë kjo pasuri floristike i detyrohet vecorive te evolucionit paleogjeografik te Shqiperise dhe sidomos larmise se madhe te klimes, copetimit te theksuar te relievit dhe formave te shumellojshme te tij, formacioneve te shumta shkembore (gelqerore, magmatike, terrigjene) etj.

Fitocenozat e bimesise barishtore shume te larmishme nga perberja e llojeve, gjenden ne te gjitha zonat fitoklimatike te Shqiperise. Megjithese fitocenozat barishtore nga ana e fizionomise ne pergjithesi duken relativisht te peraferta, ato ndryshojne midis tyre nga perberja floristike ne varesi te faktoreve ekologjike. Me perjashtime te pakta, gati ne te gjitha fitocenozat dhe bashkeshoqerimet barishtore gjenden perfaqesues te familjes graminore (Graminaceae).

Mbulesa bimore eshte e tipit mesdhetar , perfaqesohet kryesisht nga shkurre mesdhetare te tipit te makjeve, me gjelberim te perhershëm e gjetherenese. Bimet kryesore qe rriten pergjate lugines se Shushices jane, Xina(*pistacia lentiscus* L.), mare (*arbutus unedo* L.), Shqopa (*erika arborea* L.) etj.

Në rajon vendi jone radhitet ne vendet me llojshmeri bimore me te madhe, qe lidhet me ndryshimin e klimes, te tokave, te relievit etj. Ne rajonet perendimore dhe bregdetare mbizotrojne llojet mesdhetare te bimesise si: mareja, shqopa, ilqja, etj., kurse ne brendesi te tyre, bimet e Evropes Lindore dhe Qendrore si: dushku, ahu, bredhi, pisha e zeze etj. Gjithashtu jane te shumta bimet endemike, pra bimet qe rriten vetem ne vendin tone. Per shkak te mbizotimit te relievit kryesisht kodrinoro-malor, qe kushtezon ndryshime te dukshme te klimes dhe te faktoreve te tjere, bimesia eshte e shkallezuar ne drejtimin vertikal ne kater breza: **brezi i shkurreve dhe i pyjeve mesdhetare, brezi i dushqeve, brezi i ahishteve dhe i haloreve dhe brezi i kullotave alpine.**

Mbulesa bimore qe rritet ne zone eshte e tipit mesdhetar, perfaqesohet kryesisht nga shkurre mesdhetare te tipit te makjeve, me gjelberim te perhershëm e gjetherenese. Bimet kryesore qe rriten pergjate lugines se Lumit te Tiranes dhe kodrat ne veri te tij jane, Xina(*pistacia lentiscus* L.), mare (*arbutus unedo* L.), Shqopa (*erika arborea* L.) etj.

Zona, ku do te kryhet aktiviteti minerar, eshte nje zone qe ka mbi siperfaqen e saj bar te rralle. Siperfaqja e objektit eshte pothuajse masiv shkembor dhe nuk ka pase mundesi te zhvillohet bimesi. Tek tuk rritet druri, por ne te gjithë siperfaqen qe planifikohet per shfrytezim, nuk ndodhet asnje lloj peme. Siperfaqja e planifikuar per shfrytezim nuk eshte toke bujqesore apo kullote.

Bimesia barishtore ne kete tip vegetacioni perfaqesohet nga llojet: *Viola alba* Bess, *cyclamen hederifolium* ait, *dactylis glomerata* L, *linum bienne* Miller, *Brixa maxima* L, etj

Zona e shkurreve mesdhetare ndjek nje ligjesi te caktuar: kufiri i siperme vjen e ngrihet ne menyre graduale nga veriu ne jug . Ne zone ajo ngjitet deri ne 200 m lartesi mbi nivelin e detit. Nga shkurret me gjethe gjithmone te blerta qe bejne pjese ne ndertimin e makjes me karakteristike jane :

Mareja (Arbutus unedo L.)

zakonisht shkurre te perherblerta , gjethet te kembyera , me bishtak. Lulet 5- pjeseshe , ne melthe skajore me brakte. Nenpetlat te kunderngjitura ne baze. Kurora ne trajte qesje me vriguj te

sperveshur, renese. Theke 10, me fije leshtore. Frutat e saj mblidhen nga komuniteti i zones per prodhimin e pijeve alkoolike.

Shqopa (erika arborea)

shkurreza ose shkurre perherblerta. Gjethet qerthullore, vizake. Lulet 4- pjeseshe. Nenpet;lat te lira, te gjelbra ose si ne ngjyre trendafili, me te shkurtra se kurora. Kurora cilindrike ose kambanore, me vrihuj me te shkurter ose te barabarte me gypin, e qendryseshme ne fryt.

Gjineshtra (Spartium junceun)

Shkurre ose shkurreza me gjemba ose pa gjemba. Gjethet te thjehsta ose me tri gjetheza. Lulet ne vile ose lemshuke sjetullore, rrale te vetmuara. Kupa dybuzore, buza e siperme e care dysh, e poshtmjia me tri dhembe. Kurora e verdhe. Nga komuniteti perdoret edhe per thurje shportash artistike.

Shkoze (carpinus)

Drure ose shkurre me lekure te lemuar te perhime. Sythat majemprehte me melluga te hsumta. Gjethet ne kohen e lulezimit ne zhvillimin e siper. Fryti me peshtjelle te vrigulluar ose te dhembzuar. Gjethet e saj jane ushqim kryesor per blegtorine.

Persa i perket flores ne zonen ku do te shfrytezohet sic shihet edhe nga fotot ajo paraqitet pjeserisht e zhveshur. Vende –vende shfaqen perfaqesues te familjes graminore dhe shkurre te cilat nuk gzojne status te vecante mbrojtje dhe kane gjetur kushtet e pershtatshme per tu rritur ne kete zone si drita, lageshtia , perberja e tokes etj.

Zall Herr

Lumi Terkuzes

a) Informacion per pranine e burimeve ujore ne sipërfaqen e kerkuar nga projekti dhe ne afersi te saj

Vendburimi i gurit gëlqeror perfaqeson nje strukture monoklinale ne formen e nje shpati plotesisht të drenuar. Duke gjykuar topografinë e terrenit, ndertimi gjeologjik i rajonit, relievi i zones ne objekt dhe te dhenat hidrogeologjike te kryera ne kete objekt, rezulton se kushtet hidrogeologjike jane te mira.

Nga pikepamja hidrografike, ne zone kalon lugina e Lumit te Terkuzes

Përsa i takon sipërfaqes brenda kontureve të objektit ka rezultuar se nuk ka burime uji. Kjo vërtetohet dhe nga hartat e studimet e konsultuara për hartimin ekëtij projekti.

Autoret e ketij projekti, pas kqyrjes në vend, dhe duke studiuar te dhenat e marra nga studimet e ndryshme hidrometereologjike te kryera ne zone si dhe nga monitorimi gjatë viteve që objekti është në shfrytëzim, përfshi dhe zonën rreth tij, arrijme ne perfundimin:

Kushtet hidrogeologjike të objektit janë të thjeshta me përmbajtje të pakta ujrash nëntokësore, kryesisht të çarjeve të tipit hidrokarbonatik me pH 6.5-7 dhe mineralizim 0.35gr/litës.

Ujrat nëntokësorë

Ujrat nëntokësorë të rajonit përfaqësohen nga kompleksi ujëmbajtës i formimeve të paleogjenit, ai i shkëmbinjve magmatikë dhe kompleksi ujëmbajtës i gëlqerorëve të kretakut të sipërm. Dy komplekset e parë janë të varfër në ujëmbajtje, ndërsa i treti përfaqëson burimin kryesor ujrash nëntokësor që ushqehet nga ujrat karstikë dhe çarjet e gëlqerorëve. Prurjet e përhershme në minierë janë të pallogaritshme. Nuk pritet të dalin ujra nëntokësorë gjatë hapjes së karrierës.

Nje identifikim te ndikimeve te mundshme negative ne mjedis te projektit, perfshire ndikimet ne biodiversitet, toke, uje, ajer.

Ndikimet ne biodiversitet

Duhet theksuar se sipërfaqja që do të shfrytezohet është kurrizore kodre . Aktiviteti shfrytezimit me karriere prek perkohesisht peizazhin ekzistues dhe topografine e saj për gjatë kryerjes së aktivitetit.

Me masat që do merren për rehabilitimin e saj, gjelberimin me bime që rriten në zone, gjatë shfrytezimit dhe në mbyllje të aktivitetit , peizazhi dhe topografia e zones do të përmiresohet dukshëm.

Dëmtimi i vegjetacionit bimor, sidomos gjatë hapjes së karrieres dhe shfrytezimit të shkallës së parë dhe të dytë është faktor negativ. Rruga është ekzistuese duke qenë se vendburimi është shfrytëzuar edhe më parë.

Zona që do të shfrytezohet nuk ka bimesi të lartë është plotësisht e zhveshur dhe vende- vende rriten shkurre ku lartësia nuk i kalon 0.5m-2 m dhe në vende të tjera është shfaqje shkembore. Nga ky aktivitet nuk demtohet flora dhe fauna e rrezikuar e percaktuar në VKM nr. 804. dt. 4.12.2003 dhe e listuar në urdherin e Ministrisë nr. 146,dt.8.5.2007 Nga subjekti në zbatim të projektit do të merren masa që zona në shfrytezim të jetë gjithmone e kufizuar dhe të rehabilitohet duke u pyllëzuar. Ndërsa për të menjauar erozionin nga ujërat e rreshjeve atmosferike në skarpën e sipërme të shkallëve do të ndërtohen kanale dhe kuneta që ujërat të drejtohen në zona që nuk demtojnë tokën, gjithashtu sheshet e shkallëve të karrieres do të hapen me pjerresi nga skarpata e shkallës që ujërat të rrjedhin në drejtimin e duhur.

Zona e kërkuar për shfrytezim nuk përfaqëson zone me rëndësi të veçantë dhe për këtë arsye nuk është parashikuar sipas Strategjisë për “Ruajtjen e Biodiversitetit dhe Planit të Veprimit si Zonë e Mundëshme” për tu shpallur “Peizazh i mbrojtur”.

Ndikimet në tokë

Zhvillimi i aktivitetit nuk ka shkarkime ndotese në tokë, në vendet e caktuara në projekt (depozitat e sterileve) parashikohet depozitimi i materialit të përdorshëm dhe përpunimi i tij me tokë vegjetale për të mundësuar mbjelljen e bimeve dhe pemëve karakteristike të zones gjatë fazës së rehabilitimit. Sasia e përgjithshme e zbulimit, për të gjithë karrieren, parashikohet të kryet duke filluar nga viti i parë dhe gradualisht në vitet e tjera në vazhdim

Sasia e përgjithshme e zbulimit do të depozitohet në kuotën +280 m të karrieres, brenda kufijve të sipërfaqes së kërkuar Në planimetrinë perkatese është konturuar sipërfaqja e depozitimit të sterileve. Sasia e përgjithshme e zbulimit do të depozitohet përkohësisht dhe pjesërisht në vend depozitimit të percaktuar në projekt të karrieres, brenda kufijve të sipërfaqes së kërkuar. Në planimetrinë perkatese është konturuar sipërfaqja e depozitimit të sterileve.

Sterilet e depozituara do të përdoren për rehabilitimin progresiv të karrierës i cili do të realizohet sipas projektit për rehabilitimin e karrieres në fund të shfrytezimit.

Volumi i përgjithshëm i sterileve për periudhën 25 vjeçare është rreth 8000 m³

Ndikimet në ujë

Në procese teknologjike të shfrytezimit të gurit gelqeror me karriere nuk do të përdoret uji. Aktiviteti do të prodhojë gur gelqeror i cili do të shërbejë si lëndë e parë në industrinë e ndërtimit. Në ditë me rreshje në karriere nuk punohet.

Ujërat e shiut do të sistemojnë përmes hapjes së kunetave dhe kanaleve për drenazhim dhe disiplinimin e ujërave të rreshjeve atmosferike.

Ujë do të përdoret për sperkatje për eliminim të pluhurave që krijohen gjatë shfrytezimit të shkallëve të karrieres dhe sidomos gjatë shpërthimeve.

Ndikimet në ajër

Zhvillimi i aktivitetit do të sjell emetime të pluhurave në mjedis gjatë shfrytëzimit të karrierës, burime të tjera ndotëse për ajrin nuk do të ketë. Pajisjet që do të përdoren për shfrytëzimin dhe transportin e gurit gelqeror do të jenë bashkohore dhe në gjendje të mirë teknike në mënyrë që të shmangen emetimet nga djegia e lendeve djegëse që ato përdorin.

Shfrytëzimi i gurit gelqeror me karriere është një proces i thjeshtë pune me nxjerrje të blloqeve, ngarkim të prodhimit me eskavator dhe transport me kamione. Mëqenëse nuk do të përdoren në procesin e shfrytëzimit lende të demshme, nuk do të ketë shkarkime të lendeve kimike të demshme për mjedisin në ajër, tokë dhe ujë. Sipërfaqja që do të përdoret në shfrytëzimin nuk është tokë bujqësore produktive. Ushtrimi i aktivitetit në këtë sipërfaqe nuk ndikon negativisht në cilësinë dhe sasinë e tokës bujqësore. Tokat bujqësore ndodhen jashtë zonës ku do të kryhet aktiviteti.

Ndikimet e identifikuar nga zhvillimi i aktivitetit janë ndikime direkte në mjedis.

Tabela e identifikimeve të mundshme negative në tokë

	Ndikimi i mundshëm	Sqarim
1	Derdhja pa dashje e vajrave dhe lubrifikanteve nga mjetet e punës	Behet fjalë për ndonjë rast të rrallë të rrjedhjes gjatë difekteve dhe çarjeve të tubave dhe sotokartit të mjeteve motorike dhe ndërrimit të vajrave në makineritë e karrierës gjatë prodhimit dhe transportit të gurit gelqeror

Tabela e identifikimit të ndikimeve të mundshme negative në ajër.

	Ndikimi i mundshëm	Sqarim
1	Shkarkim i gazeve në sasi minimale nga lenda djegëse	Sasia e gazeve nga djegia e karburantit që do të shkarkohet nga mjetet motorike. Është standart i teknologjisë së prodhimit të mjeteve dhe i karburantit.
2	Emetimi i zhurmave nga puna e makinerive të karrierës.	Vlerat standart të emetimit të zhurmave sipas teknologjisë së prodhimit të makinerive, kontroll teknik të makinerive të karrierës.
3	Emetimi i nxehtësisë dhe zhurmës nga shperthimi i lendes plasese.	Nuk do të ketë emetim të nxehtësisë dhe zhurma mbi normat e lejuara

Një përshkrim i shkurtër për shkarkimet e mundshme në mjedis të tilla si, ujëra të ndotura, gaze dhe pluhur, zhurmë, si dhe prodhimin e mbetjeve

Shkarkime në ujë

Shkarkime të ujërave nga aktiviteti minerar vlerësohet të ketë. Këto shkarkime kryesisht vlerësohen nga ujrat që mund të hasen në punimet e gërmimit në thellësinë e tokës, vecanarisht për kuotat poshtë. Ujrat në tokësor janë të pranishëm në këto nivele punimesh, këto ujëra do të orientohen për në sipërfaqe, pike shkarkimi të deklaruara me heret dhe të miratuar. Ujërë të tjera me përberës elemente minerale janë dhe ujrat e rreshjeve që kalojnë nepermjet sterilit dhe mineralit duke i shpëlarë guret gelqerorë dhe nepermjet erozionit të ujit, mund të transportojnë grimca të përberjes mineralogjike. Për këtë arsye, rekomandohet që sterile dhe minerali të depozituar përkohej pranë karrierës, apo në vendet e autorizuara për depozitim, të rehabilitohen, të sistemohen dhe ujrat e rreshjeve të orientohen në një vasë dekantuese, për të rezultuar në kontaminuar, duhet të kryhet trajtimi fiziko-kimik i tyre.

Per monitorimin e tyre, duhet te maten elemente te tille tregues si. PH, konduktivitet /kripshmeria, Nevoja kimike per oksigjen NKO, lenda ne pezull si dhe metalet e renda

Uji do perdoret per lagjen e territorit per paksimin e pluhurave gjate procesit te nxjerrjes se gurit gelqeror do sigurohet permes depozitave nga shoqeria.

Ujerat e shiut do te sistemohen permes kanaleve perimetrike dhe me pas do i bashkohen ujrave te çarjeve, debiti i te cilave varet nga reshjet atmosferike. Theksojme se ujerat nuk permbajn elemente kimike ndotes.

Zhvillimi i aktivitetit do te sjell emetime te pluhurave ne mjedis gjate shfrytezimit te karieres, burime te tjera ndotes per ajrin nuk do te kete. Pajisjet qe do te perdoren per shfrytezimin dhe transportin e gurit gelqerore do te jene bashkohore dhe ne gjendje te mire teknike ne menyre qe te shmangen emetimet nga djegia e lendeve djegese qe ato perdorin.

Ky aktivitet do te kryet larg zonave te banuara, ne shpatin e kodres me depozitime gjeologjike te gurit gelqeror. Aktiviteti i shfrytezimit te vendburimit do te behet ne nje zone te kufizuar ne krahasim me siperfaqen dhe popullsine e rajonit. Per zhvillimin e aktivitetit nuk do perdoret toke shtese vec asaj te miratuar per shfrytezim.

Zhurmat ne fazen e ndertimit kryesisht vijne :

- nga makinerit qe do perdoren per pergatitjen e shesheve te shkalleve te shfrytezimit te karieres.

Gjate fazes se pare te ndertimit paisjet e perdorura do te jene nje eskavator qe do te hap shkallet e karieres dhe fadroma e pastrimit te sheshit .

Makinerit dhe niveli i pranueshem i zhurmave

<i>Lloji makinerise</i>	<i>fuqia motorike P (kw)</i>	<i>niveli pranueshem i zhurmes db</i>
<i>Eskavator me zinxhira Fadrome</i>	<i>p = 55</i>	<i>65</i>
<i>Eskavator, paisje ngritese Transportues, sonde, etj</i>	<i>p = 15</i>	<i>65</i>
<i>Matrapik ne eskvator</i>	<i>p = 15</i>	<i>66</i>

Paisjet e makinerit qe do perdoren ne kete aktivitet do plotesojne direktiven 2000/1/14/CE te Parlamentit Evropian dhe e KE 8 maj 2000, do jene te standartit te aplikueshem ne BE per zhurmat.

Ndikimi nga zhurmat ne fazen funksionale te aktivitetit

Burimet e zhurmave jane ne siperfaqe. Çdo burim perhap vale zhurme. Fusha akustike qe rezulton varet nga karakteristikat e absorbimit dhe reflektimeve te te gjitha pengesave ekzistuese, ndermjet burimit dhe receptorit.

Energjia zvoglohet per gjate rruges si rezultat i absorbimit te siperfaqeve, divergjences geometrike dhe absorbimit atmosferik.

Program i perdorur per llogaritjen e nivelit te zhurmave merr parasysh faktori "A" – niveli i presionit te zhurmes te llogaritur

Faktori « A » perbehet nga kontribuesit qe vijojne

Niveli i fuqise se zhurmes ne drejtim te perhapjes $L_{ne\ drejtim\ te\ eres}$, llogaritet per cdo burim $L_{ne\ drejtim\ te\ eres} = LW_{-} - A$

Ndikim te zhurmave do te kete gjate procesve te punes se shfrytezimit.

Niveli i zhurmave te ketyre makinerive , eshte i atij niveli qe nuk influencon si per te punesuarit dhe per banoret dhe gjallesat per rreth tij.

Niveli zhurmave nga puna e njekoheshme e makinerive ne distance 7 m nga to, eshte me i vogel se 70 dB. Duke mare parasysh shprehjen e nivelit te intensitetit akustik te nje zhurme me relacionin e me poshtem :

$L = 10 \lg(I_1/I_0)$ ku

L - Niveli akustik i zhurmes te marre ne konsiderate .

I_1 - Intensiteti akustik i zhurmave

I_0 - Intensiteti akustik i references

Vleresojme se niveli akustik i zhurmes ne rruge eshte me i ulet se aii zhurmes se nje makine qe kalon ne te, praktikisht ai eshte 40-50 dB qe i pergjigjet kushteve te nje bisede me ze normal.

Fenomene te tilla si vibracion, ndricim, nxehtesia jane te paperfillshme ne zhvillim te ketij aktiviteti ne kete objekt. Duhet theksuar qe vibracioni ne kete aktivitet nuk ndikon ne territor mbasi nuk ka objekte te te cilat ndihet influenza e lendes plasese.

Siç thame edhe me siper, zhurmat qe do te krijohen gjate procesit te punes ne objekt jane vetem ato te shkaktuara nga makinerite e shfrytezimit ,te ngarkimit e te transportit te cilat ato jane brenda normave.

Nga kryerja e aktivitetit minerar per shfrytezimin e gelqeroreve, mbetjet e ngurta do te jene mbulesa vegjetale dhe copa te gurit gelqeror.Persa I perket mbetjeve sterile ato do te depozitohen ne vendin e caktuar neprojekt (depozitat e sterileve), ketu parashikohet depozitimi i materialit te paperdorshem dhe perpunimi i tij me toke vegjetale per te mundesuar mbjelljen e bimeve dhe pemeve karakteristike te zones gjate fazes se rehabilitimit. Dherat e depozituara ne damba do te perpunohen me dhera te pasuruara me humuse, do te transportohen dhe shperndahen ne sheshet e shkalleve me trashesi mbi 20 cm dhe do te pyllzohen me bime qe riten ne zone per gjelberimin e saj. Keto sterile nuk jane ndotese per mjedisin toke sepse kane te njejten perberje mineralogjike me token ku do te depozitohen.

Emetimet ne ajer

Emetimet ne ajer do te jene ato te shkalleve te karrieres, Emetimet ne ajer mund te vijne nga perhapja e pluhrave te materialit tokesor te depozituar ne sheshine karrieres , nga mjetet e transportit gjate qarkullimit ne rruge e karriere, ose ndonse ne nivele te pallogariteshme grimca te imeta nga guri gelqeror i depozituar ne karriere dhe te ekspozuara ndaj kushteve klimatrike.

Duke qene mineral i paster , jo lehtesisht I oksidushem, nuk pritet te kete ndotje te rendesishme ne ajer.

Shkarkimet e gazrave te mjeteve motorike do te jene burime te shkarkimeve te gazeve te demshme per por jo ne nivele te larta shqetesuese.

Zhurmat jane normale per nje aktivitet te tille , por qe per distancen nga banesat, mund te jene shqetesuese, pasi perdorimi i cekiceve pneumatike shkskton zhurma te forta, lendet plasese shkaktojne vibrime dhe zhurma ne momentin e perdorimit.

Sheshi i parkimit dhe makinerite gjithashtu do të kenë efekt në peizazhin e zonës. Demtimi i bimesisë ndikon në uljen e cilësisë së ajrit.

Ndikimi në toke

Keto procese të shfrytëzimit, ndikimin negativ më të madhë e kanë pikerisht në toke. Kjo vjen si rezultat se punohet në strukturën e thellësisë së tokës dhe kryhen ndërhyrje të cilat shkaktojnë hapsira boshe, por dhe ndryshime në hidrologjinë e tokës. Duhet patjetër që gjatë germimeve të sigurohet qëndrueshmëria e shpatëve të karrierës dhe orientimi i ujërave në rrjedhjen e duhur,

Hidrologjia e ujërave nëntoksore ndikon drejtpërdrejtë në burimet ujërore të një zone të afërt në kuotat e më poshtme. Ndikimi në toke lidhet dhe me zënieën perkohësisht /perfundimisht një sipërfaqe toke dhe do të demtohet shtresa biologjike e saj, pamvarsisht llojit dhe sasisë së demit që mund të shkaktohet nga depozitimi i sterilit të perhershëm dhe të gurit gelqeror të perkohëshëm. Ndikimi në toke konsiston në ndryshimin e relievit përberjes së tokës në sipërfaqe re të depozitimit, si dhe nxitje të erozionit e si rrjedhojë nevojiten të kryhen patjetër punime mbrojtëse të cilat kryhen të gjitha në sipërfaqen e tokës së kerkuar për këtë qëllim.

NDIKIMI NE BIODIVERSITET

Leja minerare e shfrytëzimit dhe edhe në pjesën e zgjeruar të saj ndodhet larg zonës së mbrojtur të Parkut Kombëtar të Dajtit dhe Rezervuarit të Boville. Kjo gjë është pasqyruar edhe në ortofoton më poshtë ku tregohen kufijtë e zonës dhe objekte për rreth si dhe distancat nga kufiri i lejes deri në secilin objekt.

487178.813
4589605.521

488780.413
4589605.521

487178.813
4587163.921

488780.413
4587163.921

Zona Përdorimit Tradicional & Zhvillimit të Qëndrueshëm

<https://geoportal.asig.gov.al> ofron

të dhëna gjeohapësinore të

Sistemi koordinativ: KRGJSH

Projektimi: KRGJSH

0 100 200 400 m

Kjo zone nuk ben pjese ne zonat e ndjeshme te zonave te mbrojtura me ligj, por ky aktivitet ka ndikime.Kjo siperfaqe nuk bene pjese ne zona te mbrojtura ,nuk paraqet interes per specie e rrezikuara, pasi ndodhet ne nje zone me aktivitet te hershem minerar dhe nuk sherben si habitat strehimi e shimimi te gjallesave.Ne gjendjen qe eshte sot zona, nuk mbarte vlera te larta peisazhistike, rekreative dhe te botes shtazore pasi kjo zone ka qene dhe eshte pjeserisht ne funksion si aktivitet minerar kryesisht ne nentoke.Persa I perket bimesise ajo mund te rivendoset edhe me teper nga gjendja fillestare, kjo mund te arihet vetem me punime permirsuese duke mbjelle peme te cilat duhet te kryehen ne kuadrin e rehabilitimit te zones.

NDIKIMI NE MJEDISIN SOCIAL

Ndikimi i ketij projekti ne mjedisin social, pritet te jete dhe me efekte negative dhe me efekte positive, kjo pasi zona ka nivel shume te ulet ekonomik dhe ka nevojte per rritjen e punesimit dhe hapjen e vendeve te reja te punes vecanarisht ne fushen e aktivitetit minerar.

Nga vitet e shkuara te dekadave te fundit kjo zone ka pasur aktivitet minerar dhe ne kete zone ka minatore profesioniste e me pervoje , nje pjese e mire e te cileve gjenden pa pune ose nje pjese kane emigruar per te siguruar te ardhura te mjaftueshme per te mbajtur familjet e tyre. Gjithashtu ne kete zone takat bujqesore jane te pakta dhe klima nuk eshte e favoreshme per zhvillimin e bujqesise intensive.Persa i perket kullotave , ne kete zone ka hapesira me vlera te tilla por jo ne nivele te tilla sa per te zhvilluar intensivisht kete lloj aktiviteti dhe per te siguruar te ardhura mjaftushem per te gjitha banoret.

Aktiviteti I shfrytezimit minerar , ne tersine e tije nuk duhet tu cenoje banoreve as pronen e tyre, as cilesine e jetes as tu shkaktoje shqetesime dhe stress. Ne rast se aktiviteti i perdorimit te lendeve plasese do te ndikojte ne banesat e fshatit, atehere duhet te meren masa te menjehershme , duke shperngulur banoret me kompesim te plote ose duke nderprere shfrytezimin ne ate pjese ku ka ndikim.Ne lidhje me kete duhet tekete monitorim dhe kontroll te vazhdueshem te subjektit zhvillues.

MBETJET E PRODHUARA

Nga ky aktivitet ,mbetjet e ngurta jane te pakta pasi sikunder shihet edhe ne foton me poshte formacionet shkembore paraqiten te shpelara nga erozioni dhe per pasoje, nuk ka mbulesa jo produktive

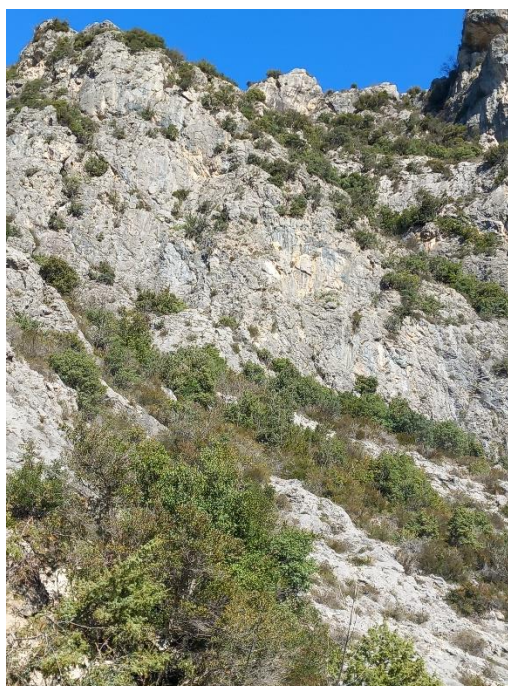

Foto nga objekti ku tregohet se pjesa e zgjeruar e lejes nuk ka mbulese joprofuktive, Menaxhimi I tyre duhet te kryhet ne menyre profesionale, ne menyre te integruar ,duke u rehabilituar dhe sistemuar ne menyre te vazhdueshme , me qellim qe te mos shkaktoje perhapje te elementeve ndotes per mjedisin. Per kete qellim subjekti ka hartuar nje project per rehabilitimin e sterileve te prodhuara,por duhet te zbatohet plotesisht dhe sipas te gjitha etapave te ecurise se aktivitetit te xhfrytezimit.

Sasia e mbetjeve sterile, kerkon nje menaxhim te kujdesshem dhe te sigurte, cdo veprim i menaxhimit te tyre te kryhet ne perputhje me ligjin Nr 1463,date 22/09/2011 PER miratimin e kerkesave per menaxhimin e mbetjeve inerte dhe VKM Nr .452 date 11/07/2012 PER LANDFILLET E MBETJEVE.

Teknologjia dhe teknika te tjera te propozuara per parandalimin dhe shkarkimin ose, kur kjo nuk eshte e mundur ,per pakesimin e shkarkimeve nga istalin vecanarisht duke zbatuar teknikat me te mira te disponueshme,.

Masat e propozuara per mbrotjen e mjedisit nga secili ndikim negative

Rekomandime per zbutjen e ndikimeve	
Tokat	
Perdorimi I tokes	Kryerja e aktivitetit Brenda koordinatave te dhena ne relacion. Respektimi I kushteve teknike dhe standarteve
Erozioni	
Mbrojtja nga erozioni	Zbatimi rigoroz i masave teknike per operimin e punes per shfrytezimin e kromit ,te objekti minerar. Ndertimi i skarpave me pjerresine e duhur, sipas relacionit teknik Ndertimi i rrjetit te drenazhimit te ujrave te shiut Krijimi i tarracave ,me bazament te qendrueshem dhe hapësire te mjaftueshme per levizjen e lire te mjeteve dhe punonjesve Mbjellja e fidanave paralelisht me shfrytezimin e karrieres,me qellim mbrojtjen ekompaktesis se tokes
Biodiversiteti	
Vegjetacioni Dentimipotencial vegjetacionit	Zbatimi i rregullores se mbrendeshme , duke respektuar masat teknike . Punime me mbrojtje mbrenda objektit , lagjja e tokes .Mos cenimi i teritorreve bujqesore kufitare. Mirnbajtja e kurores se pemeve dhe bimesise se mjedisit ne perdorim nga shoqeria. Mbjellja e fidaneve te rinj ,pergjate rruges qe ben te mundur hyrjen per ne object.

Fauna	
Shqetesimi I specieve , demtimi a ksiental I tyre	Oficeri i sigurise ka per detyre shpernguljen e cdo specie qe jeton mbrenda zones se projektit si dhe trajtimin e tyre tek veterineri ne rast aksidentesh.
Cilesia e ajrit	
Ritja e emetimeve ne ajer nga xhfrytezimi I objektit minerar dhe djegja e karburantit te automjeteve ngarkim- shkarkimit	Mjete me kolaudim OPTIMAL. Pjese kembimi rezerve mbrenda objektit per raste emergjente. Plan veprimi ne raste rrjedhjesh. Perdorimi eficient i mjeteve motorrike. Perdorimi i karburantit cilesor. Pastrim periodik i objektit te zones ne shfrytezim dhe mjeteve te punes. Sperkatja periodike e sheshit dhe sperkatja me rrjeta uji.
Sistemi I drenazhimit	
Sistemi I drenazhimit	Ndertimi i sistemit te drenazhimit te ujerave te shiut dhe bashkimi i tyre ne nje kolektor te perbashket ,ku do te realizohet edhe dekantimi i sterileve dhe ujrave te turbullta, ne vasken e dekantimit te perbashket dhe riciklimi , riperdorimi i ujerave me qellim mirembajtjen e mjediseve te gjelberta.
Mbejet	
Shtimi I mbetjeve nga aktiviteti human I punonjesve qe do te operojne ne object.	Vendosja e konteniervave, diferencimi i mbetjeve sipas fraksioneve te gjeneruara dhe transportimi periodic i tyre ne vendepozitim me te afert te caktuar nga njesia vendore Vend grumbullim i diferencuar. Riciklim. Asgjesimi i mbetjeve nga kompani te licensuara . Rikuperim. Riciklim dhe Riperdorim ne maksimum i mbetjeve inerte.
Ujrat e ndotura urbane	Grope e perkoheshme septike Minimizimi i konsumit te ujit.
Zhurmat	
Rritja e nivelit te zhurmave nga impiantidhe nga levizja e automjeteve	Perdorimimi i mjeteve te kolauduara Perdorimi i lendeve plasese ne menyre te kontrolluar.

	<p>Perdorimi i mjeteve te punes dhe te transportit gjate orareve te pershtateshme.</p> <p>Perdorim i linjes mbrenda orareve te caktuara, nga rregullorja e punes.</p> <p>Perdorimi i mjeteve mbrojtese nga punonjesit..kufje per mbrotjen e aparatit te degjimit.</p>
Trafiku rrogor	
Trafiku rrugor Rritje e flukesit te qarkullimit te automjeteve.	<p>Levizshmeria do te studiohet te kryhet ne oraret ku shmanget piku i trafikut.</p> <p>Mjetet e transportit do te levizin mbrenda normave te lejuara te shpejtesise, referuar kodit shqipetar rrugor.</p>

ALTERNATIVAT NE LIDHJE ME ZGJEDHJEN E VENDIT TE INSTALIMIT DHE TEKNOLOGJINE E PERDORUR.

Shoqeria "In Co sh.p.k , prej disa vitesh zhvillon aktivitet shfrytezimi per mineral gure gelqeror ne zone , I licensuar me lejen minerare PN-5746-06-2013, Nr. 1641, date 21.06.2020 dhe lejen Mjedisore PN-0130-11-2020, date 03.11.2020. Edhe pjesa e miratuar e siperfaqe per zgjerim ndodhet ne te njetin vend dhe nuk lind alternative per perzgjedhjen e vendit te instalimit

MASA TE TJERA TE PLANIFIKUARA NE PERPUTHJE ME PARIMET E PERGJITHESHME QE RREGULLOJNE DETYRIMET THEMELORE TE OPERATORIT

Per plotesimin e kerkesave te mjedisit ,te rregulloreve te sigurimit teknik dhe te miremenaxhimit te aktivitetit ,gjate procesit te shfrytezimit per mbrotjen nga zhurmat nga pluhuri , gazerat ne miniere si dhe te komunitetit te zones , me qellim mbrojtjen e Mjedisit , reduktimin e sasise se emetuar te CO₂,No₂, So₂ dhe PM_{2.5.5} dhe PM₁₀, ne atmosphere,perdorimin energjise me eficence ,subjekti ka hartuar .Programin e permirsimit te Operimit te Proceseve Teknike te punes sipas termave te me poshteme.

Programi I permirsimit te operimit mbeshtetet ne keto parime te zbatueshme

Cfare	Masat	Kush I zbaton
Parandalim	<p>-PERZGJEDHJA DHE TRAJTIMI I PERSONELIT per menyren e veprimit gjate shfrytezimit ,dhe perdorimit te teknologjise.</p> <p>-Zbatimi rigoroz i sigurimit teknik gjate punes dhe nderprerjes se saj ne raste avarie.</p> <p>Monotorim I te gjitha aparateve sinjalizuese te sigurise dhe rrjetit elektrik.</p> <p>-Tokezimi dhe rrufe pritese ,ne te gjithe instalimet per te shmangur aksidente me pasoje ne mjedis.</p>	<p>Investitori</p> <p>Drejtuesi teknik dhe punonjesit</p>

-Paisjet dhe aparaturat do mbahen gjithmon te fikura ,kur nuk ka aktivitet shfrytezimi.

-Mbajtja gjithmon fikur e autumjeteve gjate procesit te ngarkimit dhe ruajtja e distances se sigurise ,gjate operimit te punes nga punonjesit qe kryjne sherbimin e kerkuar.

-Mbajtja e paisjeve te nevojshme ,nga punonjesit per operimin e punes si.doreza, kepuce dhe veshje gome,dhe metalike,size per mbrojtjen e syve,maska kundra gazeve dhe pluhrave ,gjate punes ne karriere.

-Kapja dhe pastrami i menjehershem ne rast derdhjesh te lubrifikanteve dhe grubullimi i tyre ne kantier ,fuci te mbyllura hermetikisht me qellim asgjesimin e tyre perfundimtar nga kompanite e nenkontraktuara.

-Grubullimi ,diferencimi dhe transportimi I mbetjeve te ngurta urbane cdo dite ne fund te procesit te punes ne kontenieret e vendosur nga Njesia Vendore.

-Lyerja e ambjeteve te punes ,zyra ,magazine dhe paisjeve me boje kundra ndryshkut cdo 2 vite sipas nje program te vecante , me qellim mbrojtejen ngakorrodimi.

-Testimi paraprak i gjithe teknologjise ,instalimeve dhe rrjetit elektrik,

-.Sistemimi i sheshit te depozitimit te kromit,dherave ,pastrami periodic, I rrjetit te drenazhimit te ujerave te shiut dhe mirembajtja e pemeve.

-Shfrytezimi i mineralit ,mbrenda kordinatave dhe sipas sasise se dhene ne lejen minerale.

-Rehabilitimi i karieres paralelisht me shfrytezimin e saj, me qellim mbrojtjen nga erozioni.

-Kolaudimi periodic i mjeteve te transportit dhe impiantit te instaluar.

-Testimi paraprak i gjithe teknologjise, instalimeve dhe rrjetit elektrik.

-Pastrimi periodic i vendit te depozitimit te lendes se pare, pastrami periodic i rrjetit te drenazhimit te ujerave teknologjike, te pastrimit dhe te shiut,si dhe mirembajtja e pemeve.

-Kolaudimi periodic i mjeteve te transportit dhe impiantit te instaluar.

-Monitorimi periodic i parametrave mjedisor dhe regjistrimi i te dhenave ne regjistrin e shoqerise.-

Kontrolli	<p>Pastrimi i sheshit ku zhvillohet aktiviteti dhe atij te levizjes se automjeteve.</p> <p>-Kontroll i automatizuar i te gjithe linjes se instalimit, nepermjet programeve inxhinjrike.</p> <p>-Pastrimi i rjetit te drenazhimit te ujerave te shiut pergjate sheshit ku zhvillohet aktiviteti,</p> <p>-Vezhgimi dhe kolaudimi i vazhdueshem i te gjithe teknologjise dhe instalimit te projektit.</p> <p>-Diferecimi i mbetjeve sipas rrymave specifike qe gjenerohen nga aktiviteti i perditeshem i punonjesve ne teritorin e xhfrytezimit dhe fraksionimit te gurit gelqeror.</p> <p>Monotorim i te gjithe parametrave mjedisor dhe regjistrimi i te dhenave ne regjistrin e shoqerise.</p> <p>-Sigurimi i te gjithe paisjeve te nevojshme per riparim ,pastrimin dhe nderhyrje ne rast emergjensash.</p> <p>-Trajtimi periodic i punonjesve dhe njohja e tyre me planin e ndihmes se shpejte dhe planin e perballimit te emergjencave.te ndryshme.</p>	Investitori Drejtuesi teknik dhe punonjesit
Nderhyrje	<p>Riparim i menjehershem idefekteve dhe avarive teknologjike</p> <p>-Mobilizim i menjehershem I stafit dhe mjeteve tefikjes se zjarit.</p> <p>-Kolaudimi dhe sherbimi i paisjeve/aparatura nga eksperte te licensuar,cdo fillim viti.</p> <p>-Kapja ,asgjesim i menjehershem ne rastet e derdhjeve te lubrifikanteve dhe pastrami i menjehershem te ambjentit te punes me detergjente te posacem, qe mund te gjenerohen nga automjetet qe kryjne kete sherbim.</p> <p>-Zevendesimi imenjehershem te pjeseve te paisjeve /aparaturave dhe mjeteve te punes, ne rastin e avarivete mundeshme.</p> <p>-Rigjenerim i ambjentit demtuar</p>	Personeli dhe organet shteterore te specializuara

	<p>-Ne rastet e avarive te ndryshme do njoftohet i gjithë stafi i punonjesve dhe klientet qe ndodhen aty me qellim sigurimin e jetes se tyre dhe nderhyrjen per sigurimin e automjeteve dhe paisjeve kryesore.</p> <p>-Reduktimi i sasise se ujerave te perdorura per qellime sanitare si dhe ne rastet e kontaminimit me mbetje te rezikeshme , izolimi ne nje kontenier te poscem dhe te izoluar hermetikisht.</p> <p>-Kapja dhe trajtimi mjeksor i faunes se eger, njoftimi i organeve kopetetnte, per rastet e mundeshme.</p> <p>-Paisja e zones se shfrytezuar me sinjalistiken e nevojshme dhe shenjate dalluse ne rastet e rezikut te mundeshem, per operimin normal te punes ne karriere.</p> <p>-Njoftim i menjehershem i automjeteve dhe njesife te specializuara ne rast emergjencash, zjarrfikese autoabulanca etj.</p> <p>-Rrethimi i perimetrit te teritorit ne shfrytezim me gardh me lartesi 1.5 m per te parandaluar futjen ne te te bagetive te fshatit apo kafshete te egra.</p>	
Administrimi	Perdorimi dhe ruajtja me pergjegjesi i te gjithë zones, instalimeve, infrastructures dhe mjeteve te pershkruara me siper.	

Raportimi i masave te ndermara per programin e permirsimit te operimit

Raportimi I masave qe do te ndermeren ne objektin ku ndodhet galleria ,do te kryhen nga subjekti sipas nje kalendari dhe regjistri te vecante, I cili do te drejtohet nga nje drejtues teknik I punes ne impiante dhe do te raportohet prane Agjensise Kombetare te Mjedisit, me miratimin e perfaqesuesit ligjor z Refik Allushi

Masa te tjera lehtesuese ,per funksionimin eficient dhe te sigurte te punes ne karriere.

-Te zbatohet projekti rehabilitimit te karrieres per te krijuar nje pamje estetike dhe te integruar me elementet e zones.

-Te mirembahen mjediset e gjelberuara ne menyre te perhershme dhe te mbillen bime decorative ne kushtet artificial per te rritur koficientin e gjelberimit.

-Te shmanget ne maksimum perdorimi i mjeteve te transportit kur nuk eshte e nevojshme dhe te redukohen zhurmat ne oret e vona.

-Te kryhet lagja e siperfaqes se germuar ,sheshit te depozitimit te materialit si dhe te rrugeve komunikuese.

-Te kryhet rethimi i objektit ne shfrytezim dhe te vendosen tabela paralajmeruese per rreziqet per kalimtare dhe punonjesit.

-Te kryhet larja e gomave te automjeteve dhe mbulimi I tyre para daljes ne rruget e asfaltuara te zones.

-Te reduktohet qarkullimi ne oret e pikut te trafikut , per te mos krijuar trafik te renduar ne zone.

-Te mos perdoren borite e mjeteve ne qendrat e banuara , dhe qarkullimi te kryhet me shpejtesi te ulet.

-Te vendosen kontenier per mbajtjen paster te ambienteve.nga mbetjet urbane per numrin e punonjesve.

-Investitori te respektoje detyrimet e vendosura ne Lejen Mjedisore te ndryshuar qe do te miratohet nga AKM.

Subjekti te respektoje te gjitha masat e percaktuara raportin e Formularin eKerkeses Tipi B.

-Subjekti te jete ne dijeni dhe te azhurnohet per kuadrin ligjor per mjedisin dhe ndryshimeve te tije.

-Subjekti te respektoje dhe te zbatoje kushtet teknike ne object per mbrotjen nga zjarri dhe te krijojte infrastrukturen e nevojshme per zjarrfikset.

-Te kryhet monitorimi i mjedisit sipas ligjeve ne fuqi.

-Si rezultat i realizimit te projektit nuk do te absorbohen ndikime te rendesishme mjedisore .sociale ne shendetin e njerezve .Per pasoje ndikimet e parashikuara mund te minimizohen duke zbatuar masat e permendura me siper.

-Nga analiza per identifikimin e ndikimeve rezulton se ndikimi do te jete i drejtperdrejte, i shkaktuar vetem nga shfrytezimi I objektit.

-Eshte detyre e zbatueseve te projektit te integrojne elementet e domosdoshem te propozuara per parandalimin ,minimizimin dhe eleminimin e ndikimeve negativr ne mjedis ne shendet dhe aspektin social.

-Eshte detyre e njesise administrative vendore gjithashtu te zbatoje rigorozisht detyrimet e percaktuara per te garantuar mbrotjen e mjedisit dhe shendetit.

- Eshte detyre e te gjithe kontraktoreve e nenkontraktoreve te ndryshim si gjat fazes se shfrytezimit te zbatojne me kujdes detyrimet perkatese te parashikuar me siper.

-Nga analiza per identifikimin e ndikimeve rezulton se ndikimi do jete i derperdrejte ,i shkaktuar vetem nga shfrytezimi i objektit.

-Eshte detyre e zbatuesve te projektit te integrojne elementet e domosdoshem te propozuar per parandalimin ,minimizimin dhe eleminimin e ndikimeve negative ne mjedis ,shendet dhe aspektin social.

Gjate ushtrimit te aktivitetit te tij ,subjekti i licensuar do kryej cdo vit proceset e meposhteme.

1- Sistemimin perfundimtare te shfrytezimit duke respektuar parametrat gjeomekanike dhe gjoemetrike te tyre.

2 -Lenien e brezave mbrojtjes midis kufinjve te zones se shfrytezimit dhe siperfaqes tjeter, jashte kufirit te zones.

3- Krijimin e kushteve te pershtateshme per mbjelljen dhe kultivimin e bimeve dhe pemeve te ndryshme locale.

4- Mbjelljen e siperfaqeve me bime e peme , kryesisht me pisha dhe bime te tjera ,te cilat jane karekteristike per zonen.

Masa lehtesuese te tjera te kerkuara

-Percaktimi i vend-parkimit te automjeteve si dhe paisja e vend parkimeve me sinjalistiken perkatese.

Argjinatura e karrieres do mbrohet gjate gjithë perimetrit te zones te shfrytezimit me prita te gjalla me bimesi autoktone.

Subjekti te kryje aktivitetin per shfrytezimin e mineralit vetem mbrenda kordinatave te dhena ne relacionin teknik te percaktuara nga MEI.

-Masa e dheut dhe sterilet te gjeneruara nga operacionet e germimit ,do te sistemohet ne nje vend te caktuar dhe te ruhet ruhet per qellimin e rehabilitimit te karrieres.Rehabilitimi do filloj paralelisht me shfrytezimin e saj.

-Do kontrollohen kushtet teknike te mjeteve te punes ne menyre periodike per te evituar, parandaluar rrjedhjet e lubrifikanteve dhe hidrokarbureve ne mjedis, emetimin e gazeve dhe zhurmave te teperta te shkaktuar nga avari te mundeshme teknike te mjeteve,

-Shfrytezimi do behet ne menyre te tille qe te shmange ne maksimum demtimin e burimeve ujore, devijim e rrymave ujore,erozionin dhe demtimin e zonave perreth.

-Veglat e punes qe sherbejne per procese te ndryshme do te zevendesohen me te reja,sipas jetegjatesise se tyre dhe eficences qe kane ne kryrjen e operacioneve per nxjerjen e gurit gelqeror.

-Ambienti i zyrave dhe paisjet/mjet ne zonen e shfrytezuar do te lyhet periodikisht me boje higjenike dhe antikorrozive ,me qellim plotesimin e kushteve Higjeno –Sanitare.

-Do te behet menazhimi i mbetjeve te ngurta , te cilat do te jene, lende te amballazheve ,leter-kartona, qelqe, alumina, metale te ndryshme ,si dhe lende organike te prodhuara nga punonjesit dhe klientat ,ku keto mbetje do te transportohen rregullisht ne vendin e caktuar nga njesia Vendore ,ku firma do te mare masa per menaxhimin e ketyre mbetjeve te ngurta,do te vendosen ne kosha selective sipas rrymave specifike te mbetjeve,ku do te jete nje sasi prej 0.3kg/dite per person.

-Do te behet pastrami periodic i rrjetit te drenazhimit te ujit te shiut ose i mjdisit perreth drejte mjdisëve te gjelberuara , nje mundesi e mire dhe per vaditje dhe shmangie te derdhjes se tyre ne mjedis si dhe shmangie e ujit te pijeshem per vaditje.Mjedis i gjelberuar do te jete nen kujdesin e personelit qedo punesohet vetem per punimet agro mjedisore te nevojshme.

-Transporti i mineralit do te behet me mjete te pastra nga balta ,gomat e automjeteve do te pastrohen para daljes ne rruge te asfaltuar, gjate transportit mjetet transportuese te mbulohen me mbulesa te cilat parandalojne rrjedhjen e mineralit ne rruge dhe krijimin e pluhrave.

-Zona ku do te realizohen punimet per shfrytezimin e gurit gelqeror do te rrethohet me qellim per te shmangur hyrjen e paautorizuara te individeve dhe faunes se zones perreth.

-Do te ndertohet sistemi i drenazhimit dhe levizjes se ujerave te shiut.

-Per te shmangur ndotjen e ujerave nentoksore dhe siperfaqesore nga ujerave te Ndotura Teknologjike dhe Urbane te kesaj zone do te realizohet lidhja me vasken e dekantimit e e cila ben pastrimin e ujerave teknologjike. Ujerat grumbullohen nepermjet sistemit te drenazhimiti cili e pershkron te gjithë siperfaqen e sheshit dhe me rrjedhje te lire ujerat drejtohen per nga vaskat e dekantimit ,me pas ujerat e pastra shkarkohen ne rrjetin e drenazhimit te zones.

-Do te behet trajtimi periodic i punonjesve mbi kushtet e sigurimit teknik gjate operimit te ,dhe t kualifikohen stafi pergjegjes per operimin e punes.

-Rreziku ne shendet dhe masat per zbutjen e tij, masat e sigurimit teknik.

Rreziku ne mjedis ne shfrytezimin e karieres eshte present si ne nxjertjen e materialit dhe ne ngarkim dhe ne transportin e tij. Ashtu sic eshte permendur ne raportin gjeologo-minerar se drejtusi teknik i karieres duhet te jete Ing miniere ose Ing gjeolog I cili do te beje vashdimisht insruksion teknik te punetoreve.

Nje medode efikase mbetet trajnimi teorik jo me shume se tre jave dhe trajnimi ne pune .

Si trajnim ne pune keshillohet te punohet ne mbikqyrje jo me pak se nje jave ne te gjitha proceset e transportit.

Per evidentimin e efektit te zhurmave ne punonjesit e karieres gjate operacioneve qe gjenerojne zhurma te larta sic jane percaktuar ne pjesen ku trajtohen ato eshte i nevojshem perdorimi i kapjes te zhurmes.

Per reagimin e menjehershem ndaj aksidenteve te mundeshme humane, kariera do te kete edhe nje ambient te mbyllur te konsideruar si zyre ku do te mbahet kutia e ndihmes se shpejte dhe do te vendosen mjetet personale te punonjeseve .Celsat e ketij ambient do te ruhen me kujdes dhe njekohesisht do te jene ne dipozicion te kujdo qe nevoitet ne cdo ore te dites.

Per uljen e rrezikut te aksidentimit te banoreve nga mjetete transportit ne rruge buze fshatit shpejtesia e mjeteve te mos kaloje 20/km ne ore.

Sigurimi teknik ne proceset e punes

Zbatimi I normave te rregullores se teknikes se sigurimit

Gjate ushtrimit te aktivitetit minerar subjekti duhet te mbaje parasysh qe problemet e sigurimit teknik dhe te mbrojtjes ne pune jane me te rendesishmet dhe me te mprehtat dhe kerkojne vleresim serioz.

Para se gjithash ne te gjitha operacionet do te punesohen specialist me experience pune ne kryerjen e proceseve te ndryshme te karakterit minerar dhe perdorimit te instalimeve.Drejtuesi teknik ipunimeve para fillimit te punes do te sbatoje rregullat dhe normat e percaktuara ne Rregulloren e teknikes se Sigurimit per Minierat dhe karirat te Vitit 1999 te hartuar nga Insituti I Teknologjise Nxjeresore dhe Perpunuese te Minierave te miratuar me urdher te Ministrit Nr 132 date 07/04/1999, mbeshtetur ne nenin 17 te Ligjit minerar Shqiptar Nr 10304 date 15/07/2010.

Rregullorja e Teknikes se Sigurimit ,nga ana e drejtuesit teknik te punimeve dhe subjektit, do te zbatohet ne cdo process pune te percaktuar ne plan organizimin e kryrjes se punimeve te hartuar nga ai dhe te miratuar nga drejtuesit e firmes.

Plan organizimi i punimeve do te hartohet para fillimit te punimeve,

Drejtuesi teknik i punimeve ose personi i ngarkuar do te beje kontrollin teknik dhe azhornimin e sakte te punimeve minerare te cdo lloj per te cilat subjekti ka mare licence.

Rradha e kryrjes do te percaktohet hollesisht ne planin e masave tekniko organizative dhe do te miratohet nga perfaqesuesi ligjor i shoqerise. Ne kete plan tekniko organizativ masat e teknikes se sigurimit do te zene vendin kryesor.

Drejtuesi teknik i punimeve do te kryje instruketime te rregullta mujore e tre mujore ,ku do te trajtohen tem ate vecanta per te gjitha profesionet.

Punonjesit qe do te punojne ne karire hapjen e puseve te sondes apo per berjen e minave kontrollin e shpateve te shkalleve ,shesheve te ngarkimit ,rrugeve te transportit dhe zjarretaret direct ose te nenkontraktuar do te testohen cdo tremujor kundrejt firmes..

Kujdes i vecante do te tregohet ne krijimin e kushteve te punes , pastrimit te shesheve te shkalleve ,shesheve te ngarkimit ,rrugeve te transportit ,krefjes dhe sakrifikimit te shpateve te shkalleve te punes ,nenshkalleve etj.

Do te zbatohet nje regjim i rrepte ne aplikimin e pasaportave teknike te punimeve me lende plasese ,gjate kryrjes se punimeve minerare qe do te sherbejne per rrezimin e shkemit ne variantin me dhoma minash, te parashikuara ne pasaportat e hartuara paraprakisht nga drejtuesi teknik I punimeve dhe miratuar nga drejtuesi i subjektit.

Do te zbatohet nje rregjim i rrepte ne aplikimin e pasaportave teknike te punimeve te transportit te mbrendeshem nga shkalla ne shkalle

Kujdes i vecante i kushtohet ruajtjes dhe mbrojtjes se mjedisit te zones.

Detyrimet e punedhensit.

Punedhensi vete ose nepermjet drejtuesit teknik qe ka te punesuar ,duhet tu beje te ditur punemaresve.

Procesin e operacioneve ne tersi dhe te punes ne secilin prej instalimeve ku punon.

Paisjet dhe makinerite qe perdoren ne object per aktivitetin e prodhimit te betonit.

Shkaqet e aksidenteve dhe masat dhe per menjanimin e tyre.

Rregulloret e sigurimit teknik dhe te mbrojtjes ne pune ne Republiken e Shqiperise ,aktet ligjore dhe udhezimet ne zbatim te tyre , te leshuara nga digasteret qe lidhen me to.

Rregullat e sigurimit teknik qe lidhen me frontin e punes ,makinerite dhe profesionin qe kryen sipermarsi si individ per mbrojtjen e vetes dhe punonjesve te tjere.

Rregullat e pergjithshme te sigurimit teknik ne impiante dhe sheshin e punes ,per tu mbrojtur a makinerite ,rrymes elektrike ,shkarkesat atmosferike,etj.

Ndimen e pare shendetsore.

Istruketimi paraprak dhe periodic I punonjesve,dokumentohet sipas formalitetit te percaktuar ne rregulloren e sigurimit teknik.

Ndalohet riparimi I avarive dhe punimeve te tjera kur makinerite jane ne levizje/process pune.

Para se te fillohet nga puna behet kontrolli I frontit te punes ,gjendja teknike e makinerive /paisjeve etj.

Detyrimet e punemarsit.

Detyrimet kryesore jane

1Tenjohe rregulloren e sigurimit teknik dhe te mbrojtjes ne pune te leshuar nga INSPEKTORATI I SIGURIMIT TEKNIK DHE Inspektorati i punes dhe ti zbatoje ato ne pune

2 Te dije mire shkaqet e mundeshme te aksidenteve per cdo process pune

3 Te siguroje veten dhe punonjesit e tjere gjate te punes ne zbatim

4 Kur konstaton shenje ten je avarie te mundeshme qe eshte burim aksidenti ,ne rradhe te pare te mare masa per per eliminimin e saj , nderkohe lajmeron gjithë punonjesit per rrezikun dh eve ne dijeni drejtuesin teknik /perfaqesuesin ligjor te shoqerise

5 Te perdoren mjetet e punes individuale ne pune si .kapele ,doreza ,maskat e mbrojtjes nga pluhuri ,gazrat dhe tapa veshi per zhurmat, uniform ate vecanta etj

6 Te kete njohuri te mjaftueshme per ndihmen e shpejte

MONITORIMI I PLANIFIKUAR I SHKARKIMEVE NGA INSTALIMI

Qellimet e monitorimit mjedisor

Monitorimi per parametrin qe na intereson behet nepermjet matjeve te perseritura ,qe meren me nje frekuence te mjaftueshme ,per te beret e mundur vlersimin se mjedisit dhe ndryshimeve te tije ne kohe.

Qellimi i monitorimit mjedisor pastrim, larje te konteniervave eshte qe te siguroj te dhena ,nepermjet te cilave te vleresohet ne se zhvillimi i veprimtarise eshte ne perputhje me ligjet dhe standartet mjedisore qe lidhen me te .per te vlersuar shkallen e ndikimit ne se ka , si dhe per te vlersuar performance mjedisore te menaxhimit te saj ne kuader te permirsimit te vashdueshem.

Objektivat e Monitorimit

Te krahasoj cilesine dhe gjendjen e mjedisit para fillimit te aktivitetit me ate gjate funksionimit te instalimeve.

Te monitoroj emetimet ne se ka ne te gjitha fazat e zhvillimeve te projektit ne perputhje me normat dhe standartet ligjore te Shqiperise dhe BE.

Te percaktoj nese ndryshimet e mundeshme mjedisore jane si rezultat I zhvillimeve te aktiviteteve qe kryhen ne rajon ku kryhet objekti ku jane instaluar impianti per pastrim,larje te konteniervave dhe ne se ka lidhje dhe impakte cumulative me aktivitetin e propozuar.

Per te percaktuar afatgjate ,ne se ka.

Per te percaktuar zgjatjen e kthimit ne normalitet te cilesise se mjedisit ne rajon ,ne rast kur vleresohet se ka ndikime dhe impakte ne te.

Te krijoj nje arkive regjister te cilesise se mjedisit ,nje baze te dhenash qe do tem und te perdoret ne te ardhemen.

Per te garantuar pershtatshmerine e nje objekti mjedisor per tu perdorur per qellim te caktuar.

Plani Monitorimeve Mjedisore

Monitorimi i burimeve natyrorore, ajrit, ujit, shkarkimeve ,etj, kryhet sipas disa kriterëve shkencore persa i perket vrojttimeve , mbledhjes dhe analizes se mostrave .Ai synon ne mbledhjen e te dhenave per te vrojtuar e parashikuar rolin e per te vrojtuar dhe parashikuar rolin e faktorit njeri dhe natyror ne ndryshimet e mjedisit ,ku ai eshte aktiv.

Monitorimii cilsise se mjedisit mbetet nje nder ceshtjet paresore.Monitorimi eshte procesi I zbulimit te ndryshimeve nese do te ndodhin ,percaktimit te drejtimit dhe I matjes se shtrirjes se tyre.Procesi i monitorimit do te perqendrohet ne gjitha fazat e zhvillimit te projektit dhe fokusohet ne aktivite qe gjenerojne ndikime negative ne mjedis ne efektet e ketyre ndikimeve dhe ne zbatimin e masave per zbutjen e tyre.

Monitorimi do te kryhet nga vete investitori dhe ne rast te pamundesise teknike per realizimin e tyre do te kerkohet bashkpunim i subjekteve te specializuara per fushat perkatese.Verifikimi I monitorimit apo auditimit do te organizohen nga institucionet administrative si AKM-ja,Ministria e Turizmit ,ISHMPUT,MIE etj.

Monitorimi eshte detyre e investitorit per pikat c1,c2,c5,c6,c7c8 te ligjit Per monitorimet e mjedisit ne Republiken e Shqiperise kreu III, pika 10.

PLANI I MONITORIMIT MJEDISOR ESHTË I INKORPORUAR NE PROJEKT DHE PERFSHIN INSPEKTIME DHE RAPORTIME RUTINE.

Me poshte do te paraqesim disa monitorime qe do te realizohen per treguesit e trycnise ne mjedis qe jane detyre e investitorit ku ai do te bashkepunoj me instancat perkatese.

Monitorimi i cilesise se ujit

Monitorimi gjate operimit te aktivitetit ,duhet bere ne zonat qe ka vendosur supervizori.Monitorimi fillestar i cilesise se ujit rekomandohet ne zona me burimet me te medha te ndotjes potenciale te ujit.Rekomandohet matja e grimcave ne suspense MES, kerkesa biologjike per oksigjen NBO5,konduktiviteti dhe coliformet fekale. Frekuenca e monitorimeve do te percaktohet nga specialistet e lejeve te mjedisit dhe do te kontrollohen inspektoret e mjedisit gjate operimit te punes.

Monitorimi i cilesise se ajerit

Monitorimi i cilesise se ajerit duhet te behet ne zonat qe ka vendosur supervizori ,mbreda zones qe do te ushtrohet ndikimi. Monitorimi me aparate per ndotesit e ajrit,pervec grimcave totale ne suspense nuk konsiderohet e justifikueshme ne kushtet ekzistuese te ambjentit ,sepse nuk ka impakte te rendesishme ne kete project.

Masat e sigurise per monitorim shtese me kerkese te supervizorit do te specifikohen ne se hasen rrethana te paparashikuara.

Monitorimi i zhurmave

Operimi i paisjeve dhe makinerive gjate gjithe procesit, kerkon te monitorohet niveli I zhurmave ,il cili nuk duhet te kaloje nivelet e caketuara.bNdotja akustike ne mjediset e punes eshte paresore per shoqerine ,sepse jell uljen e produktivitetit te punonjesve dhe rritje te stresit.

Investitori do te realizoje monitorim me aparatura ,njhere perpara fillimit te punimeve ,per te vendosur drejtimet kryesore te impakteve qe do te maten. Monitorimi i zhurmave do te kerkohet vetem aty ku kohezgjatja e potencialeve te ndikimeve dhe receptoreve e ndjeshem te justifikoj kete monitorim.

Programi i monitorimit do te perdoret per te verifikuar qe te gjitha ndotjet e mundeshme qe do ti shkatohen mjedisit nga funksionimi ne kete aktivitet. Investitori do te monitoroje vetem pikat ,per te cilat ai ndikon mbi to ,pikat do te percaktohen nga organet kopetente,si dhe i dergojne keto te dhena ne Agjensine Kombetare te Mjedisit te pakten dy here ne vit,sipas legjislacionit perkates.Keto te dhena do te vihen ne dispozicion te inspektoreve te mjedisit gjate inspektimit te tyre.

Realizimi I objektivave dhe treguesve te priteshte parashikuar ne project do te varet nga respektimi I te gjitha treguesve te percaktuar. **KONTROLI ,MONITORIMI dhe PERMIRESIM I vazhdueshem**, sipas kushteve te shfrytezimit te krijuar gjate aktivitetit, do te coje perfundimisht ne perfitimin e pamjeve te parashikuar ne project me siperfaqe te sistemuar dhe gjelberuar, si dhe me nje ambjent sherbimi te mirmenaxhuar duke menduar per brezat pasardhes.

Informacion per kohezgjatjen e mundshme te ndikimeve negative te identifikuar

Gjate fazes normale te operimit te projektit nuk do te kete emetime te gazeve, lengjeve, mbetjeve toksike, helme te ndryshme dhe substanca te tjera te demshme, te cilat mund te ndikojne negativisht ne shendetin e punonjesve, banoreve dhe mjedisin perreth, floren dhe faunen e zones, burimet ujore. Shfrytezimi gurit gelqeror me kariere eshte nje proces i thjeshte pune me nxjerrje te blloqeve, ngarkim te prodhimit me eskavator dhe transport me kamione. Meqenese nuk do te perdoren ne procesin e shfrytezimit lende te demshme, nuk do te kete shkarkime te lendeve kimike te demsheme per mjedisin ne ajer, toke dhe uje. Siperfaqja qe do t'i nenshtrohet shfrytezimit nuk eshte toke bujqesore produktive. Ushtrimi i aktivitetit ne kete

siperfaqe nuk ndikon negativisht ne cilesine dhe sasine e tokes bujqesore. Tokat bujqesore ndodhen jasht zones ku do te kryhet aktiviteti.

Persa i perket ndikimit ne peizazhin ekzistues dhe topografine e saj do te zgjas per gjate kohes se kryerjes se aktivitetit. Me mbylljen e aktivitetit dhe masat rehabilituese zona e shfrytezuar do te kthehet ne nje peizazh me pamje panoramike te pelqyeshme nga syri i njeriut

Te dhena per shtrirjen e mundshme hapesine te ndikimit negative ne mjedis, qe nenkupton distancen fizike nga vendodhja e projektit dhe vlerat e ndikuara qe perfshihen ne te.

Duke njohur teknologjine, operacionet ne terren dhe menyren e shfrytezimit te objektit u identifikuan ndikimet e mundeshme negative ne çdo receptore - perberes te mjedisit ne objekt.

Identifikimi i ndikimeve – Permes te cilit u percaktua nderveprimi mjedis-projekt i prodhimit te gurit gelqerore dhe u identifikuan ndikimet e mundeshme gjate kesaj faze sipas receptoreve te mjedisit.

Vleresimi i ndikimeve – Ekspertet mjedisore te fushave te ndryshme bene perpjekje per matjen e gravitetit te ndikimeve . Vleresimi i Sinjifikances ka te beje me vete rendesine e ndikimeve dhe eshte faza me e rendesishme per zbatuesit e projektit sepse argumenton çdo ndikim negativ dhe perafroon ate me objektivisht me teresine e bashkeveprimeve midis projektit dhe mjedisit. Kriteret e perdorur per vleresimin e rendesise se ndikimeve variojne dhe drejtohen kryesisht nga vlerat e mjedisit te ndikuar.

Shtrirja fizike- Vlereson siperfaqen apo dimesionin hapesine te nje ndikimi te dhene ne raport me burimin qe gjeneron ate ndikim, p.sh. ndikimi ne toke nga shfrytezimi eshte nje ndikim saktesisht i percaktuar i cili mund te matet , por ne se do te ket erozion te tokes ndikimi rritet ne permasa fizike te siperfaqes se marre per studim.

- **Kohezgjatja e ndikimit** – Vlereson se sa do te zgjase nje ndikim i caktuar ne dimesionin kohe (ndikim i perhershem apo i perkoshem). Ne rastin tone shfrytezimi i gurit gelqerore eshte e perhereshme per nje afat qe do perkoj me lejen minerare. Ndersa te gjitha ndikimet e tjera negative ne mjedis jane te perkoshme, si shkarkimet e ujit te rreshjeve, emetimet e pluhurave, etj

-**Kthyesmeria** –Vlereson mundesin e kthimit te mjedisit te ndikuar ne gjendjen e tij te me pareshme (aftesia per tu rehabilituar dhe regjeneruar)

-**Rendesia** – Realizon nje vleresim total te tre permasave te mesiperme dhe njekohesisht thekson vemendjen qe duhet patur per administrimin e ndikimit.

Ndikimet e parashikuara nuk kane shtrirje te madhe fizike, objekti i shfrytezimit ndodhet ne distance te konsiderueshme nga zona me e afert e banuar dhe nuk preket nga zhvillimi i ketij aktiviteti. Zhurmat qe krijohen gjate hapjes dhe shfrytezimit te shkalleve te karieres nuk perbejn ndotje akustike. Analiza e frekuences te zhurmes te emetuar nga keto makineri dhe pajisje tregon se ato ndodhen nen mesataren e frekuences 100 – 150 Hz , e cila eshte e pranueshme nga veshi i njeriut . Koha ne te cilen do te jene te pranishme keto zhurma eshte vetem gjate dites, meqenese ne objekt do punohet vetem me nje turn. Niveli i zhurmave te ketyre mjeteve ne largesi nuk do te jete i madh dhe do te jete konform normave ne fuqi.

Mundesine e rehabilitimit te mjedisi te ndikuar dhe mundesine e kthimit te siperfaqes te mjedisit te ndikuar ne gjendjen e meparshme, perfshire edhe token bujqesore , si dhe kostot financiare te peraferta per rehabilitimin

-Masat rehabilituese

Punimet qe do te kryen per rehabilitimin e zones se shfrytezuar

-Punime inxhinierike

-Punime biologjike

-Punime inxhinierike

-Hapja dhe mirembajtja e rrugeve automobilistike per hyrje ne sheshin e sigurise se shkalleve

-Hapja e kunetave dhe kanaleve per drenazhim dhe disiplinimin e ujerave te rreshjet atmosferike

-Punime biologjike

-Mbushja me dherra humusore me trashesi 30cm te shesheve te shkalleve dhe pergatitja e tokes per mbjellje me bimesi.

-Mbjellja e fidaneve qe rriten ne kete zone

-Mbjellja e bimesise.

-Sherbimet profilaktike ne siperfaqet e rehabilituara.

-Ana biologjike

Zona eshte me depozitime gure gelqerori qe nuk kane bimesi shume te zhvilluar. Ndryshueshmeria biologjike e zones kushtezohet nga veprimi i klimes mesdhetare. Ne kete zone eshte prania e shkurreve mesdhetare.

Bimesia drunore e larte ne formen e pyjeve pothuajse mungon dhe dominohet nga llojet e shkurreve mesdhetare.

Gjitaret e medhej qe takohen ne kete zone jane dhelpra, lepuri i eger numri i te cilit eshte zvogeluar , nusja e lales etj

Nga shpendet me shpesh takohen thelleza, trumcaket, gushkuqietj. Gjithashtu takohen zvarranik te ndryshem si gjalperinj, hardhuca, breshka, nje numer i pakufizuar insektesh, milingona, etj.

Rehabilitimi zones se shfrytezuar duke u gjelberuar dhe pyllezuar do te permiresoje cilesine e ajrit floren dhe faunen e zones, etj. Mbas rehabilitimit te çdo sheshi do te kryhen te gjitha sherbimet e nevojshme per mbirjen dhe mirembajtje te tyre.

Ne teresi, ne funksionimin e ekosistemeve te tjera nisur nga koncepti i teresise ekologjike keto habitate kane vlere dhe duhet te ruhen dhe rehabilitohen.

Flora dhe vegjetacioni i kesaj zone dominohen nga shkurre te egra. Ne kete kat shkurre ka si mbulesa ne masen me te madhe te tij bimesia barishtore qe zhvillohet ne varesi te drejtperdrejte te mikroklimave dhe eshte rezultat i veprimtarise antropogjene.

-Punime biologjike biodiversiteti

Ndryshueshmeria biologjike e zones kushtezohet nga veprimi klimave mesdhetare.

Ne kete zone eshte prania e bimesise mesdhetare te shkurreve te ulta dhe barishteve si dhe te ferrave .

Bimesia e larte ne fomen e pyjeve masive mungon dhe dominohet nga llojet e siperpermendura dhe dushknajat qe jane deshmitare te pranise se tyre masive ne te kaluaren.

Nisur nga koncepti i teresise ekologjike keto habitate kane vlere dhe duhet te rehabilitohen. Per kete ne zonen e kryerjes se punimeve do te mbillet bimesia e zones dhe bimesi e kultivuar

ne te gjitha sheshet e sigurimit qe do te dalin per cdo horizont shfrytezimi.

Perveç filizave do te mbillen edhe bimët barishtore ne sheshet e shkalleve per te krijuar siperfaqe te gjelber. Mbjellja e tyre do te permisoje ne menyre te dukshme pejsazhin e zones dhe do te ndikoj ne rritjen e popullimit e numrit te gjitareve, shpendeve dhe zvarranikeve, sepse do te krijohen kushtet e nevojshme per zhvillimine tyre, te folezimit dhe do te eliminohet fenomeni i erozionit.

Punimet e rehabilitimit konsistojne si me posht.

- Krijimin e siperfaqeve per mbjellje
- Sistemimin e materialit te mbuleses te depozituar paraprakisht ne kufijte e karrieres.
- Mbjelljen e siperfaqeve te reja me shkurre te egra dhe drure te zones mesdhetare
- Mirembajtjen e siperfaqeve te mbjella.

Masat zbutese te ndikimeve negative gjate procesit te shfrytezimit.

Masat zbutese te ndikimeve negative konsistojne ne uljen e ndotjeve gjate punimeve ne kariere te ajrit nga pluhuri, gazet mbrojtja nga zhurma,si dhe uljen e efekteve negative hapsinore dhe ne territor, ne faunen dhe floren.Por pikesynimi kryesor i studimit mbetet rehabilitimi i tokes dhe evitimi ne maksimum i erozionit.

Masat konkrete qe do te merren gjate punimeve do te jene :

- Mbjellje me filiza te bimesise se zones se gjithë periferise me te larte te shpatit te territorit gjate shfrytezimit. Kjo mase do te sherbeje edhe per uljen e nivelit te pluhurave dhe zhurmave ne vazhdim te projektit, si dhe te rrise mundesimin per vetegjenerim te drureve ne pjesen e larte me shpatin tjeter te kodres.
- Pemiresimin e bimesise ne te gjitha periferine e karrieres me bimesi te zones si dellinje dhe makje per te izoluar pjesen e fragmentizuar nga shfrytezimi prej atyre te paprekura nga projekti duke lene mundesine per perhapje te metejshme te ketyre specieve vendase ne territoret fqinje.Te dy keto masa mund te sherbejne si bariera per pluhurin qe mund te nxirret nga aktiviteti eolik gjate shfrytezimit.
- Uljen e prodhimit per stinen e veres duke evituar keshtu me sa te jete e mundur pluhurat. Nga ana tjeter per te ulur efektet negative, gjate periudhave te thata do te perdoret lagia e shesheve te punes dhe sidomos,lagia e materialit te nxjere. Kjo do te mbroje ambientin nga pluhuri gjate transportit te prodhimit

Rehabilitimi i territorit

Masat rehabilituese do tekonsistojne ne :

- Uljen e erozionit
- Restaurimin e habitateve
- Pasurimin e biodiversitetit me speciet natyrore.
- Rritjen e vlerave vizuale dhe rikrijuese te territorit qe do te shfrytezohet.

Se pari shfrytezimi me tarace me lartesi 10 m, eshte bere per te lehtesuar zbatimin e planit te rehabilitimit. Keto taraca do te lejojne si mbulimin e siperfaqes me gjelberim ashtu edhe evitimin e pamjeve te pakendeshme te shpateve vertikale te tarracave qe mund te mbeten zbuluar ne rastet e lartesisë se pergjithshme te tarraces rreth 10 m.

Rradha e mbjelljeve do te jete nga lart-poshte, duke lejuar mundesine per vetepërhapjen e

specieve mbi bazat e aktivitetit eolitic dhe forces se rendeses. Gjeresia e shkalles se taraces do te jete 4m. Kjo lloj mbjellje lejon vetepërhapjen e species, si dhe nuk demton ne rritjen e bimeve pasi nuk pengon dritezimin.

Rehabilitimi i tokes

Per rehabilitimin e tokes, do te shfrytezohen mbetjet e imeta nga materiali i nxjerrredhe do te plotesohet me dhera humusore te pasur me pleh.

Nese do te nevojitet stabilizimi i ketij dheu nje pjese e faqes se pjerret do te behet me trunqe te ngulura me thellesi 30 cm, mulciritimi do te jete i thate dhe me kashte, gjethe te bimeve te zones dhe dege. Mulciritimi do teshërbeje si per uljen e humbjeve te farnave nga largimi prej aktivitetit eolik, ashtu dhe per uljen e aktivitetit erodik per sa kohe vegetacioni eshte i pa zhvilluar mire. Mbjelljet do te kene renditjen me largesi fidanesh cdo 10 m, gje qe do ti jape nje kurore dendesi mjaft e mire territorit pas shfrytezimit, dhe lejon dritezimin per veterritjen dhe zhvillimin e bimeve natyrore.

Rehabilitimi i plote i mjediseve te territorit do te jete si me poshte:

Mbjellja e tarracave

-Mbjellje e taracave ne shkallet e karieres

-Filiza 2 vjecare ne periferi

-Mbjellje e filizave 2 vjecare te pemeve dhe lejimi i perteritjes se shkurreve.

Nga vete rehabilitimi i habitateve me perparesi do te marre rritja e abudances se shpendeve dhe zvarranikeve dhe njekoheesisht do te shtohen si habitatet ashtu dhe rezervat natyrore edhe per gjitaret e larte si lepuri etj. prej ketej do te rritet edhe mundesia e pranise se mishngrenesve te larte si dhelpra ,etj.

Kanalet dhe kunetat.

Kunetat dhe kanalet do te bejne qe rrjedhja e ujrave siperfaqsores te behet me force rendese, duke perftuar ne kete menyre grumbullimin e tyre dhe me pas depertimin gradual ne toke.

Kombinimi i punimeve te shfrytezimit te karieres me ato te zbutjes se impakteve mjedisore si dhe punimet rehabilituese, do te kete si pasoje edhe rritjen e numrit te punesuarve Kujdesi per punimet rehabilituese nga ana e shoqerise do te vazhdojne te pakten deri ne kater vite pas mbarimit perfundimtar te shfrytezimit te karieres.

Krijimin e siperfaqeve per mbjellje , sistemimin, grumbullimi dhe mbjellja.

Per te krijuar siperfaqet per mbjellje, shkurresh ose barishtesh te zones, subjekti parashikon qe ne vitin e pare te beje :

Sistemimin i dherave ne taracat e shesheve te shkalleve per te gjithesiperfaqen qe do te shfrytezohet .Ndryshimet e mundeshme ne ritmet e prodhimit do te reflektohen edhe ne planet e rehabilitimit.

-Punimet e mbylljes trajtimit te sterile dhe rehabilitimit te zones

Elementet e mesiperme jane marre ne konsiderate ne hartimin e projektit te mbylljes dhe llogaritjen e shpenzimeve perkatese per realizimin e tij dhe perkatesisht

-Zonat e shfrytezuara te krijuara nga shfrytezimi do te mbushen me sterilet e depozituara perreth tyre dhe me vone do te mbulohen me dhe aktiv per te mundesuara mbjelljen e pemeve te pershtateshme te zones.

-Do te çmontohen pajisjet

-Ne perfundim do te jete i shoqeruar nga sinjalistika perkates edhe rrethimi

-Preventivi i shpenzimeve te rehabilitimit te siperafaqes se shfrytezuar dhe llogaritja e garancise ne vit

Preventivi i shpenzimeve dhe llogaritja e garancise per mbyllje dhe rehabilitim

Tabela e shpenzime per mbylljen dhe rehabilitimin e 1 Ha

Preventivi i planit te rehabilitimit te pjeses se karieres te shfrytezuar									
Nr	Operacionet	Siperfaqja	Norma	Siperfaqe	norma	Volumi I	Çmi	Vlera	
			ha/ha	operacio	m3/ha	m3	Lek	Leke	
			nale	onale	oper		e/m 3		
I	Plani I mbylljes se Karieres								
Nr	Emertimi								
a	Krehje sistemim ifaqeve anesore	1	1.5	1.5	200	300	50	15000	
	Shuma I .								15000
II	Plani I menaxhimit te mbetjeve								
a	Sistemimi I mbetjeve te zbulimit	1	0.6	0.6	2000	1200	20	24000	
b	Sistemimi I mbetjeveteknologj ike	1	0.25	0.25	2000	2000	20	40000	
	Shuma II								64000
III	Plani i rehabilitimit perfundimtar te mjedisit								
					nr/ha	nr			

a	Mbushje me dhe e siperfaqes	1	0.5	0.5	2500	1250	35	43750
b	Mbjellje pemesh	1	0.5	0.5	300	150	100	15000
c	Hapje gropash	1	0.5	0.5	300	150	1000	50000
d	Blerje pemesh	1	0.5	0.5	300	150	50	7500
e	Sherbime	1	0.5	0.5	300	150	50	7500
f	Kanali I ujrave te larta		Norma		gjatesi	Volumi	Çmim	Vlera
			ml/ha		ml	m ³	leke /m ³	leke
		1	300		300	75	200	15000
g	Sinjalistike							5000
	Shuma (a-g)							243750
	Shuma (I+II+III)							322750
	TOTALI							322750

Shpenzimet per mbylljen dhe rehabilitimin e 1 ha kariere per pjesen e shfrytezuar me kariere eshte **322 750 leke/ha**.

Shpenzimet e pergjitheshme te rehabilitimit pas shfrytezimit jane:

Për rehabilitimin e sipërfaqes që do të preket nga shfrytëzimi për një periudhë 25 vjeçare, të karrierës në objektin e gëlqerorit Zall Herr, llogaritjen e vlerës finaciare janë bërë sipas, Udhëzim Nr 718, date 3.10.2011, “Për mënyrën e vlerësimit të garancive financiare të lejeve minerare”, në të cilën jepen dhe preventivat për rehabilitim e sipërfaqeve të karrierave, gryka galerie, pusi, dishenterie me dalje në sipërfaqe dhe të stoqeve të sterilit respektive.

1. Shpenzimet per mbylljen dhe rehabilitimin e 1 ha kariere per pjesen e shfrytezuar me siperfaqe rezulton 322 750 leke/ha
2. Ne siperfaqen e pergjithshme horizontale qe do te trajtohet eshte marre ne konsiderate:
3. Siperfaqja e karrieres se prekur nga shfrytezimi i deritanishem 3.51 ha;
4. Siperfaqe e prekur nga rruga rruga eshte 0.13 hektare
5. Siperfaqe e stoqeve te sterileve 0.25
6. Gjithesej siperfaqe e prekur 3.89 hektare

Shpenzimet per mbylljen dhe rehabilitimin e siperfaqes se prekur 3.89×322750 leke/ha = 1 255 497 leke

Shpenzime per demolimin e Impiantit te sterileve 240379 leke

Shuma totale per mbyllje e rehabilitim te objektit 1 495 876 leke

Garancia vjetore e mjedisit 59 835 leke.

KONSULTIMET NDERKUFITARE

Zona ku zhvillohet do te zhvillohet aktiviteti nuk ka nevoje ti nenshtrohet procesit te konsultimit nderkufitar.

AUTORITETI VENDIMARES PERDHENIEN E AKTIT TE MIRATIMIT TE LEJES SE MJEDISIT

PROCEDURAT DHE AFATET QE NDIQEN

Autoriteti miratues eshte Ministria e Turizmit dhe Mjedisit. Agjencia Kombetare e Mjedisit

Ministri i Turizmit dhe Mjedisit firmos permiratimin apo per refuzimin e aplikimit per tu paisur me leje mjedisi te tipit B, me propozim nga Agjencia Kombetare e Mjedisit e cila shqyrton dokumentacionin e paraqitur nepermjet Qendres Kombetare te Bisnesit. Afati per marrjen ne shyrtim te aplikimit per paisjen me leje te tipit Beshte 40 dite pune.

ADRESA E AKM-SE, KU PUBLIKU MUND TE DERGOJE KOMENTETDHE SUGJERIMET E TIJ ,ME SHKRIM APO NE FORME ELEKTRONIKE,MBREND 20 DITE NGA DATA E NJOFTIMIT.

Faqja zyrtare e Agjensise Kombetare te Mjedisit: akm.gov.al